

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Problematika přístupu státu k financování masového a
vrcholového sportu**

**The issue of professional and mass sport state financial
funding**

Václav Kuřina

Plzeň 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

„Problematika přístupu státu k financování masového a vrcholového sportu“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

V Plzni dne

.....

Podpis řešitele

Poděkování

Rád bych poděkoval za cenné rady, odborné vedení práce a ochotu při zpracování bakalářské práce panu Ing. et Ing. Miloši Novému. Děkuji také panu Ing. Valerij Korolovi za ochotu, spolupráci a poskytnutí informací pro praktickou část bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	6
1 Společenský význam sportu	8
1.1 Podpora zdraví.....	8
1.2 Ekonomický rozměr sportu	8
1.3 Výchova a vzdělání	9
1.4 Sociální začlenění a integrace obyvatelstva	9
1.5 Vlastenectví	10
2 Financování vrcholového a masového sportu v České republice.....	11
2.1 Historie sportovních organizací.....	11
2.1.1 Vývoj mezi lety 1989 a 1993	11
2.1.2 Vývoj po roce 1993	12
2.2 Finanční podpora sportu	13
2.2.1 První etapa od roku 1990 do roku 1992	16
2.2.2 Druhá etapa od roku 1993 do roku 2001	16
2.2.3 Třetí etapa od roku 2002 do roku 2010	17
2.2.4 Koncepce rozvoje sportu v ČR.....	22
3 Financování sportovního klubu	27
3.1 HC Baník Most.....	27
3.2 Cíle klubu HC Baník Most v roce 2011	28
3.2.1 Sportovní cíle	28
3.2.2 Ekonomické cíle	28
3.3 Finanční analýza za rok 2008	29
3.3.1 Oblast nákladů.....	29
3.3.2 Oblast výnosů	30
3.4 Financování mládežnických mužstev	32
3.5 Uvažovaný prodej klubu privátnímu sektoru	33
3.5.1 Zkušenosti z okolí	33
3.5.2 Město jako vlastník stadionu.....	34
3.5.3 Prodej licence a mládežnický hokej	34
3.5.4 Ekonomika	34
4 Státní podpora vrcholového sportu	35
4.1 Přínosy vrcholového sportu	35
4.2 Sport jako business	36
4.3 Podmínky státních dotací.....	36
4.4 Stavba rychlobruslařského oválu.....	37

4.5	Pořádání vrcholných akcí	38
4.5.1	Mistrovství světa v lyžování 2009	38
5	Návrhy financování českého sportu	41
5.1	Odvody sázkových kanceláří do sportu	41
5.1.1	Polský model	42
5.2	Poplatky ze vstupného	42
5.3	Odvody komerčních sportovních TV kanálů	44
5.3.1	Druhy televizních práv	45
6	Závěr	46
7	Seznam obrázků a tabulek	48
8	Seznam zkratk	49
9	Seznam použité literatury a internetové zdroje	50

Úvod

V dnešní době je sport činností, která zasahuje do mnoha odvětví, čím dál tím více se jedná o národní ekonomiku. Sport se v moderní době stává daleko více businessem, do kterého plyne velké množství peněz. Jak je sport financován a je toto financování efektivní? To budou mé hlavní otázky při vypracovávání bakalářské práce. Budu se zabývat nejen financováním sportu profesionálního, ale také sportu čistě amatérského, při kterém vítězí radost ze hry nad vidinou peněžních výdělků.

Sport se v dnešní počítačové době stává jednou z mála aktivit, která ještě dokáže mladé lidi odtrhnout od vysedávání před monitorem a umožňuje tak relaxaci a odtržení od denního stresu. Je prostředkem při vytváření nových mezilidských vztahů, zlepšuje kvalitu života a v neposlední řadě se významně podílí na upevňování zdraví. Stále větší pozici sport zaujímá v ekonomice. Sport se stává výhodným podnikáním, do kterého plyne obrovské množství finančních prostředků, které se stává motivátorem nejen sportovců, ale i významných soukromých společností. Přes vzrůstající vliv těchto společností je ovšem velice důležité sport chápat především jako aktivitu, která je pro člověka nutná nejen po fyzické, ale i psychické stránce.

Cílem této bakalářské práce je najít odpověď na otázku, zda a případně v jaké míře, by se stát měl podílet na financování vrcholového sportu v České republice. Rozhodnout, která cesta je ta správná je velice obtížné. Na jednu stranu má stát zájem být při zrodu nových Hašků či Nedvěďů, na straně druhé jsou vrcholoví sportovci zaměstnáváni v klubech, které jsou soukromými společnostmi, vykazující zisky a podporované různými skupinami. Měl by tedy stát financovat kluby, ve kterých není jedinou prioritou vychovávat sportovce? Dalším cílem bakalářské práce je ukázat na konkrétním příkladu hokejového klubu, jak se stát podílí na financování prvoligového celku a jeho mládeže. Na závěr práce navrhnou lepší přístup financování sportu nebo se pokusím vylepšit stávající přístupy.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti hlavních částí. V první teoretické části je popsán význam sportu, jeho přínosy pro společnost, ať už z hlediska sociálního, zdravotního či finančního.

Druhá část bakalářské práce je zaměřena na financování vrcholového a masového sportu v České republice. Na začátku letošního roku došlo v největší sportovní asociaci v zemi Českému svazu tělesné výchovy k personálním změnám na nejvyšších postech. Důvodem těchto změn byla nedůvěryhodná pozice, především kvůli postupu, jakým, coby majoritní

vlastník loterijní společnosti Sazka a.s., řešil dlouhodobou krizi této firmy, která vyústila až v bankrot. V této části zhodnotím způsob financování sportu v minulém období a popíši, k jakým změnám dojde v době nadcházející.

Ve třetí části konkrétně popíši financování prvoligového hokejového týmu HC Most. V této části se zaměřím na závislost klubu na financích plynoucích ze státního sektoru na základě kompletní struktury příjmů prvoligového celku ze soukromého i veřejného sektoru. Dále popíši fungování a financování mládeže mosteckého klubu. V posledním bodě této části srovnám rozdíly v příjmech mezi první ligou a druhou ligou, ze které HC Most minulou sezónu postoupil a ukážu, jaká úskalí přináší vlastnictví sportovního klubu v rukou privátního sektoru na rozdíl od sektoru veřejného.

Ve čtvrté části bakalářské práce se budu zamýšlet nad efektivní mírou financování vrcholového sportu ze státní pokladny. Budu se snažit zhodnotit, zda má stát poskytovat finanční dotace klubům, které jsou v rukou businessmanů. Budu se zabývat například vystavěním rychlobruslařského oválu, tedy problému, který do značné míry charakterizuje složitost financování vrcholového sportu. Na jedné straně investice za stamiliony pro dvě vrcholové sportovkyně v zemi, na straně druhé investice, která může do tohoto sportu přivést spoustu nových mladých lidí a vychovat další úspěšné sportovce.

Poslední část bude věnována mým návrhům přístupu financování sportu v České republice. Představím nové možnosti financování českého sportu prostřednictvím zdanění společností profitujících na sportu, poplatcích za sportovní přenosy nebo příspěvcích z každé vstupenky na sportovní utkání.

Tématiku financování sportu jsem si vybral záměrně, protože se sportu aktivně věnuji od dětství, donedávna jsem hrál profesionálně tenis. Toto téma mě velmi zajímá, jelikož si nemyslím, že je v České republice podpora financování sportu obzvláště v poslední době vykonávána s maximálním úsilím a efektivitou. Česká republika je ve světě známá především svými sportovními výsledky, jmény slavných sportovců a národními reprezentacemi, proto mě zajímá, jak je sport financován a jak bude financován v budoucnu, aby nám nepřestával přinášet radost a vzbuzovat v nás vlastenectví.

1 Společenský význam sportu

Sport neodmyslitelně patří do dějin lidstva. „*Dnes je sport nepřehlédnutelným a významným společenským a také ekonomickým jevem. Dotýká se všech lidí bez ohledu na pohlaví, rasu, věk, zdravotní postižení, náboženství a víru, sexuální orientaci a společenské či ekonomické zázemí řady individuálních i společenských, výchovných a kulturních hodnot a přispívá k jejich naplnění*” [5].

Současný životní styl je charakterizován poklesem pohybových aktivit. Důsledkem tohoto stavu je snížení fyzické zdatnosti a s tím související zhoršení zdravotního stavu populace. Hlavními příčinami jsou nedostatečné materiálně-technické stavy sportovišť, ale také snižující se zájem o pravidelnou sportovní a pohybovou činnost. Společnost si uvědomuje, že sport je prostředkem ke zlepšování fyzické stránky či k oproštění od stresů, které dnešní doba přináší. I přesto lidí, kteří se sportu věnují pravidelně, ubývá. Značná část tohoto problému jde na vrub státu, státní výdaje do sportu se stále snižují a v rámci EU jsou jedny z nejnižších v celé unii. Měl by to být ale především stát, kdo by měl mít zájem o životní styl svých občanů. Proč by stát měl sport podporovat, ukazují následující body.

1.1 Podpora zdraví

Hlavní prioritou státu ve vztahu ke sportu musí být podpora zdraví a tělesného rozvoje svých občanů všech věkových skupin. Spolu s dodržováním základních principů racionální výživy a zdravého způsobu života přispívá sportovní pohybová činnost k postupnému celkovému ozdravení populace [2].

Poslední průzkumy obezity v České republice jsou znepokojující. Více než 60 procent dospělých má problémy s obezitou a jedna třetina dětí má nadváhu [6].

Studie ekonomického fóra v Davosu v únoru 2009 potvrdila, že každý dolar investovaný do sportu ušetří čtyři dolary ve zdravotnictví [1]. Zlepšení zdravotního stavu populace není jediným přínosem sportovní činnosti. Důležitým produktem je také zlepšení psychického stavu člověka, který při sportování zapomíná na problémy, kterým je v dnešní hektické době vystaven.

1.2 Ekonomický rozměr sportu

Sport je velmi úzce spojen s ekonomikou státu pomocí přímých i nepřímých vztahů. Působení těchto vztahů má příznivý vliv pro rozvoj obou odvětví. Sport je významným nástrojem pro místní a regionální rozvoj, generuje pracovní místa a podílí se na tvorbě HDP.

Příklady, kdy se sport a ekonomika vzájemně podporují:

- Organizace sportovních akcí
- Výstavba sportovních objektů a zařízení
- Výroba zařízení pro sportovní objekty, výroba náradí a náčiní
- Služby (např. fitcentra, posilovny, organizované "školy" a kurzy pro děti, mládež i dospělé)
- Modernizace infrastruktury ve spojitosti se sportem
- Cestovní ruch – sportovní turistika
- Mediální sféra [2]

1.3 Výchova a vzdělání

Sport hraje významnou roli v utváření lidské osobnosti. Hodnoty, které sport zprostředkovává, se podílejí na rozvoji dovedností, vědomostí, formování charakteru, vztahu k ostatním, cílevědomosti, odolnosti, překonávání překážek a dalších vlastností. Nenásilným způsobem děti na základních školách při hodinách tělesné výchovy rozvíjejí svou fyzickou i duševní stránku. Dostávají se do problémových situací, které musí řešit a získávají tím zkušenosti socializace a morálky, učí se chování ve vztahu k ostatním.

Provozování sportovní činnosti je také důležitou prevencí před nástrahami dnešní doby, ať už jsou to drogy, alkohol, kouření, gamblerství nebo hraní počítačových her.

1.4 Sociální začlenění a integrace obyvatelstva

Sport je lidskou činností, kterou může provozovat každý, měl by být proto vnímán jako důležitý nástroj při vytváření společnosti, ve které jsou si všichni rovni. K tomu je potřeba vytvořit takové podmínky, aby každý občan měl ke sportu přístup. Je proto nutné vzít na zřetel, že společnost tvoří také příjmově chudší obyvatelé, ale také osoby se zdravotním či mentálním postižením.

Sport také významně pomáhá přistěhovalcům v integrování do společnosti, posiluje pocit sounáležitosti a spoluúčasti. Stát by měl mít proto zájem o začlenění těchto osob do sportovního prostředí.

1.5 Vlastenectví

Neexistuje žádná jiná událost, která dokáže semknout národ tolik, jako sportovní klání s účastí českých sportovců. V době konání olympiády, mistrovství světa v hokeji nebo fotbale národ zapomíná na všední starosti, schází se na náměstích, v hospodách nebo se vydávají fandit a podporovat reprezentanty přímo na stadióny. Úspěchy sportovců vzbuzují v národu hrdost a vytvářejí inspiraci pro nové sportovní nadšence.

2 Financování vrcholového a masového sportu v České republice

2.1 Historie sportovních organizací

Financování sportu v České republice je problémem velice složitým, přesahujícím hranice pouhého provozování pohybové aktivity. Historie financování českého sportu sahá až do období Rakouska-Uherska. Během více než stoleté historie došlo ve financování sportu k mnoha změnám.

Cílem této podkapitoly je popsat, k jakým změnám došlo ve vývoji sportovních organizací v České republice od roku 1989 až po současnost.

2.1.1 Vývoj mezi lety 1989 a 1993

Po listopadu 1989 došlo ve sportu stejně jako v celém Československu k rozpadu nejvyšších složek státní sféry. Od roku 1990 se postupně formoval nový systém ekonomického zajištění tělovýchovy a sportu. Toto období je možné označit za období radikálních a významných změn. V organizační struktuře došlo k postupnému návratu k pluralitnímu uspořádání.

V březnu roku 1990 se rozpadly dvě nejvýznamnější sportovní organizace Československý svaz tělesné výchovy (ČO ČSTV) a Svazarm, což vedlo ke vzniku organizací, které podporují sport dodnes.

Nejdůležitější nově vzniklou organizací byl Český svaz tělesné výchovy (ČeSTV), který se stal nástupnickou organizací Československého svazu tělesné výchovy, nástupnickou organizací Svazarmu se stalo Sdružení technických sportů a činností. Dalšími nově vzniklými organizacemi byly například Český olympijský výbor, Autoklub ČR nebo Česká obec sokolská. Došlo také k obnovení Sokola a Orla [8].

Významnou změnou ve financování sportu nejen v této době, ale v celém financování sportu až do současnosti byl přechod podniku Sazka v roce 1990, který byl až dosud státním podnikem ve vlastnictví ČSTV, do rukou nově vzniklých organizací ČeSTV, SZTK a ČSKSTS[3]. Až do konce roku 1990 mě stát právo ovlivňovat finance plynoucí ze Sazky sportovním organizacím. Akciovou společností se stala až 27. listopadu 1992, zahájení činnosti pak došlo v únoru 1993 [8].

2.1.2 Vývoj po roce 1993

Rozpad Československé republiky a vznik samostatné České republiky 1. ledna 1993 byl dalším důležitým milníkem ve formování financování sportu, jak ho známe dnes. Po rozdělení ČSR došlo k transformaci některých sportovních organizací, dále muselo být vyřešeno rozdělení hmotného majetku.

Z největší sportovní organizace v České republice ČSTV odchází většina členů bývalého svazu Základní a rekreační tělovýchovy, kteří následně založili druhou největší sportovní organizaci v zemi Českou asociaci sport pro všechny (ČASPV).

Současným trendem v českých sportovních organizacích je snižující se podíl přímých výdajů na sport a naopak zvyšující se podíl výdajů ostatních, tzv. nepřímých výdajů na sport. V roce 1975 byl podíl přímých výdajů téměř 50% v roce 1990 už pouze 32,6%. Důvody tohoto nepříznivého trendu můžeme vidět především ve zvyšujících se provozních nákladech sportovních a tělovýchovných zařízení, cen energií, vody a růst mezd [8].

Transformací prošla také Sazka. Základní kapitál, zásoby a finanční aktiva společnosti byly rozděleny mezi nově vzniklé společnosti Sazka a.s. v České republice a Športka a.s. na Slovensku v poměru 2:1.

Sazka a.s. byla založena Českým svazem tělesné výchovy a Československou obcí sokolskou. Společnost zahájila svou činnost 15. února 1993.

Akcionáři se stala tato občanská sdružení:

- Český svaz tělesné výchovy
- Česká obec sokolská
- Česká asociace – Sport pro všechny
- Autoklub ČR
- Sdružení technických sportů a činností ČR
- Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů ČR
- Orel – křesťanská tělovýchovná organizace
- Český střelecký svaz

V září roku 1997 se dalším akcionářem společnosti Sazka a.s. stal Český olympijský výbor [9].

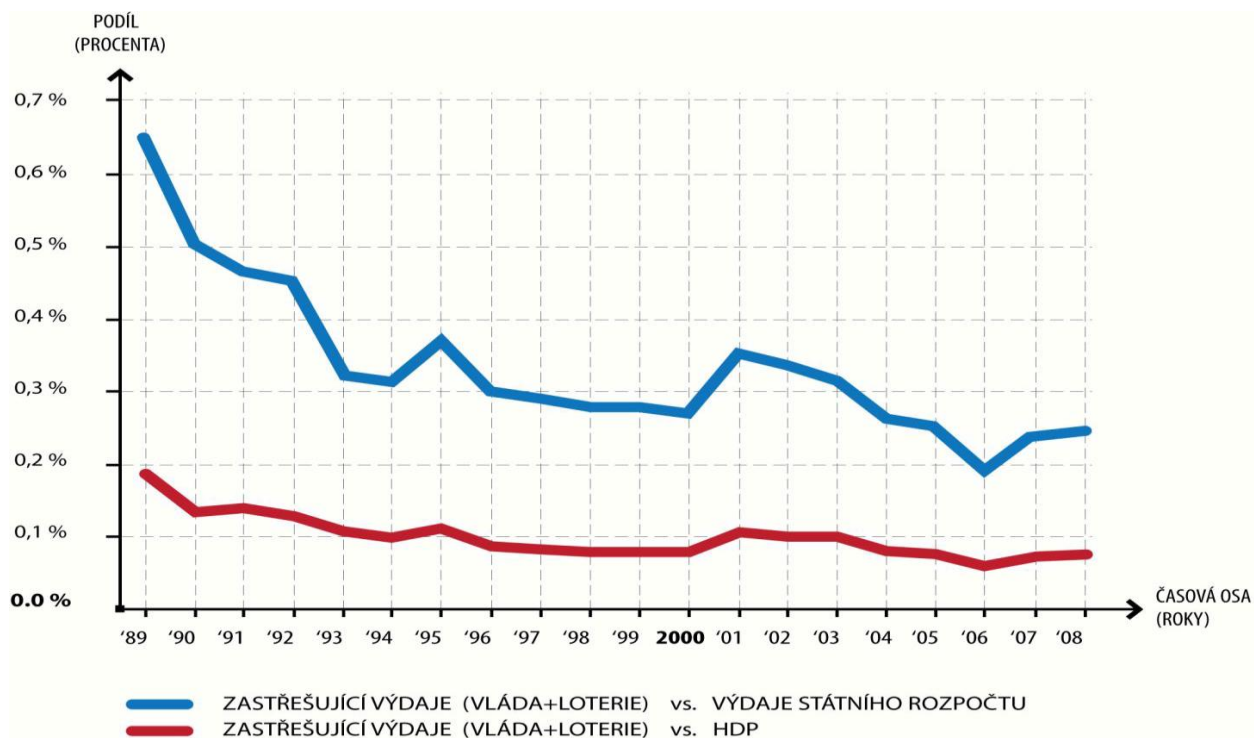
Dne 28. února 2001 byl přijat zákon č.115/2001Sb. o podpoře sportu, který vymezil postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávních celků při podpoře sportu. Zákon významně posílil postavení sportu ve společnosti, zároveň napomáhal v podpoře sportu čtrnácti nově vzniklým krajům [4].

Na přelomu tisíciletí se sport v České republice stává významným prvkem ovlivňující českou společnost a stává se součástí veřejného života. Počet členů provozující sport organizovaně stoupá až ke dvěma a půl milionům, největší sportovní organizace v zemi ČSTV sdružuje 1,5 milionu registrovaných sportovců [8].

2.2 Finanční podpora sportu

Posledních dvacet let je objem finančních prostředků v České republice investovaných do sportu charakterizován výrazně sestupnou tendencí. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na svých stránkách zveřejnilo analýzu vývoje výdajů do sportu od roku 1989. Z té které vyplývá, že výdaje státního rozpočtu do oblasti sportu se od roku 1989 snížily na polovinu.

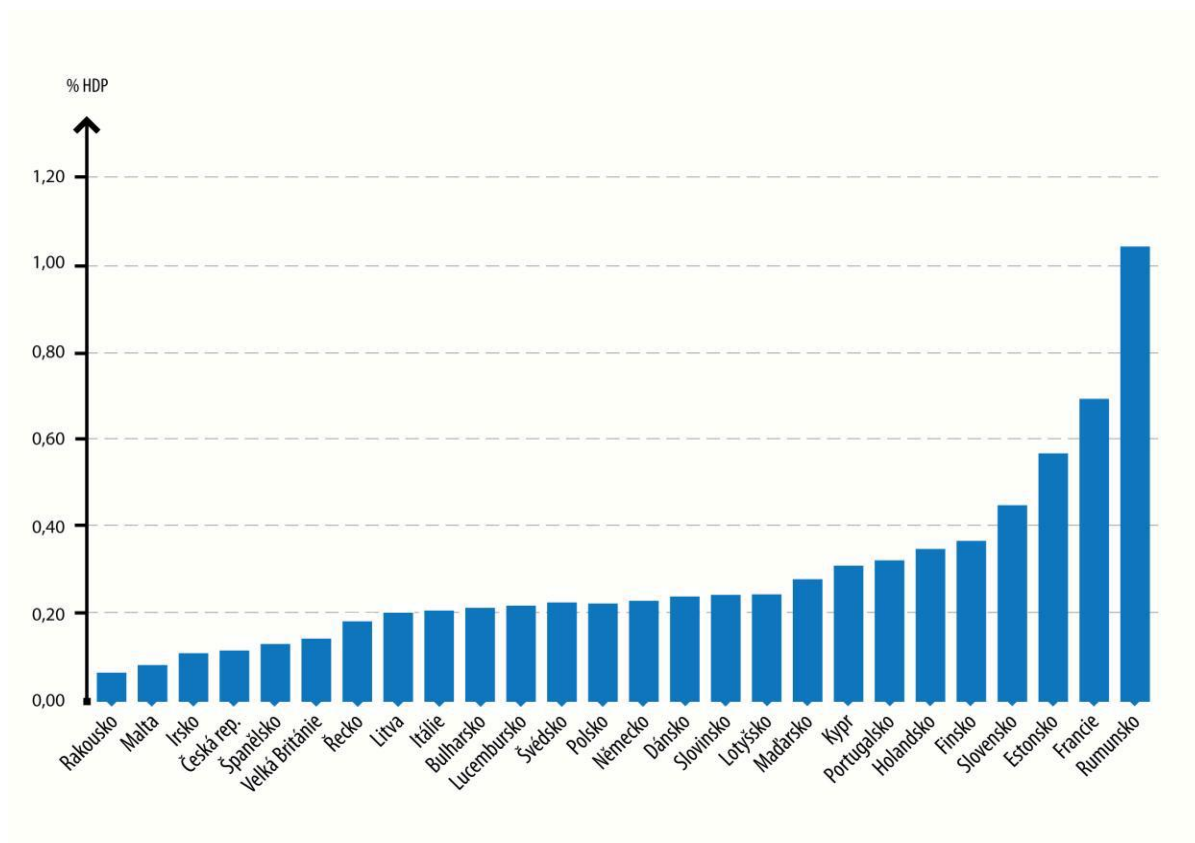
Obr. 1 - Grafické vyjádření výdajů státního rozpočtu včetně odvodů loterijních společností do oblasti sportu

Zdroj: Analýza financování sportu v České republice – verze shrnující. Praha. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009

Výše uvedený graf znázorňuje, že před rokem 1990 byl sport preferovaným odvětvím, do kterého plynul dostatek financí. V období následujícím ovšem nastal strmý pád. Na samotné dno se příjmy sportovních organizací dostaly v roce 2006. Nízké příjmy v tomto období jsou spojeny s vysokými náklady na stavbu víceúčelové arény v Praze.

Obr. 2 - Porovnání veřejných výdajů na sport vůči HDP v zemích EU

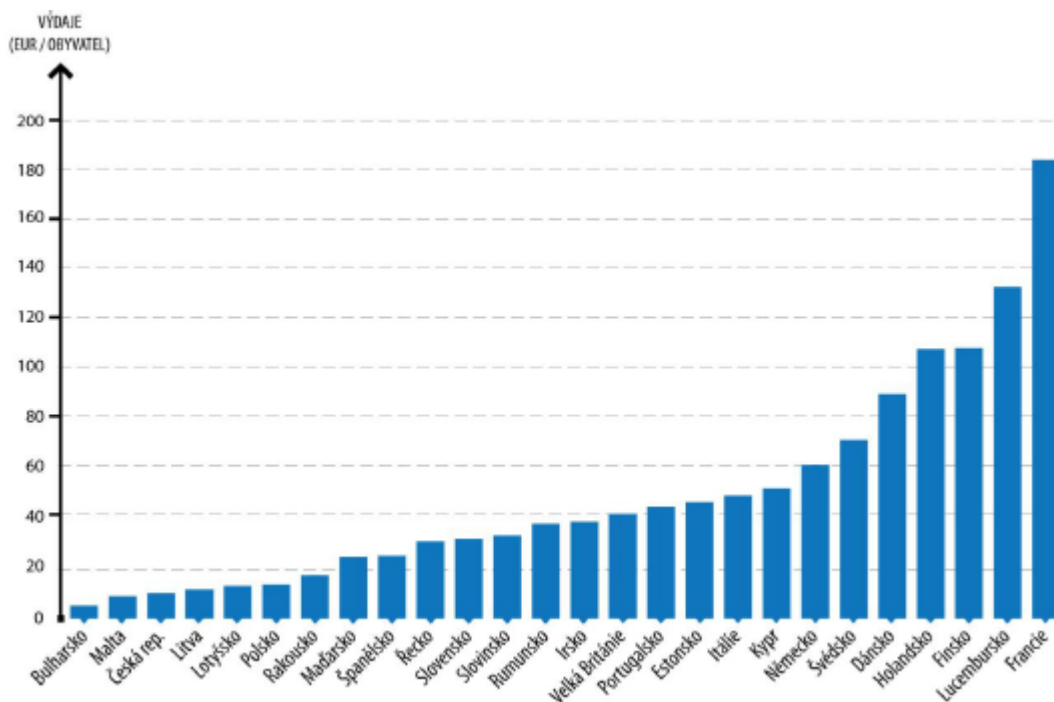

Zdroj: Analýza financování sportu v České republice – verze shrnující. Praha. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009

Srovnání se státy EU z roku 2009, vyjadřující poměr veřejných výdajů na sport vůči HDP pro Českou republiku dopadlo také velice špatně. S pouhými 0,11% HDP figuruje na chvostu srovnávaných 26 zemí, horší je pouze Rakousko, Malta a Irsko. Velice negativní srovnání vidíme v porovnání se státy, které se do EU připojili ve stejném roce jako ČR. Slovenská republika investuje do sportu více než trojnásobek finančních prostředků než Česká republika [2].

Pokud se podíváme na objem financí plynoucí do sportu v České republice na jednoho obyvatele v následujícím grafu, pozice ČR je ještě o jednu příčku horší. Nižší výdaje na obyvatele má pouze Malta a Bulharsko, naopak na prvním místě ve výdajích se nachází Francie. Výdaje na jednoho obyvatele na sport jsou ve Francii osmnácti násobně vyšší než v České republice.

Obr. 3 - Porovnání veřejných výdajů na jednoho obyvatele v rámci EU

Zdroj: *Analýza financování sportu v České republice – verze shrnující.* Praha. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009

Příčiny tohoto vývoje v České republice po roce 1989 až po současnost lze rozdělit do následujících tří etap.

2.2.1 První etapa od roku 1990 do roku 1992

V této etapě došlo k transformaci nejdůležitější sportovní organizaci v zemi ČSTV, vznikla Československá konfederace sportovních svazů. Mezi těmito roky dochází k citelnému úbytku financí plynoucích do sportu ze státního rozpočtu. Zaniká systém péče o vrcholový sport a talentovanou mládež. O financování jednotlivých sportovních odvětví z tohoto období neexistují žádné oficiální informace.

2.2.2 Druhá etapa od roku 1993 do roku 2001

Veřejnými zdroji v tomto období byly Státní rozpočet a společnost Sazka a.s., která se transformovala na akciovou společnost. Objem financí plynoucí do sportu z těchto zdrojů muselo být schvalováno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Tento návrh objemu peněz připravovalo Všesportovní kolegium, založené akcionáři Sazky.

V tomto období se všeobecně podporovalo především modernizování sportovní infrastruktury a její údržba. Prostředky do této oblasti byly vyšší než objem prostředků na státní

reprezentace. V té době fungovalo několik veřejných subjektů, které se podílely na alokování veřejných finančních prostředků.

Dotace z rozpočtů okresních a obecních nebyly vysoké a jen mírně převyšovaly dotace ze státního rozpočtu. Příčinou byla neexistence zákona, který by dával obcím a krajským jednotkám povinnost odvádět do sportu peníze.

Mezi lety 1998 a 2001 došlo k novele zákona o loteriích, což mělo velký vliv na financování sportu ze společnosti Sazka a.s.. Stát již neměl možnost podílet se na rozdělování financí ze Sazky, výtěžek plynul pouze do rukou akcionářů společnosti.

2.2.3 Třetí etapa od roku 2002 do roku 2010

Poměr financí plynoucích do sportovních organizací se v tomto období výrazně převážil na stranu obecních rozpočtů. Důvodem bylo zrušení okresů a znovuoobnovení krajů. S přijetím zákona o podpoře sportu po roce 2000 stát vypracoval osm programů neinvestičních dotací a dva programy investičních dotací. Programy byly rozděleny do tří částí, níže jsou uvedeny programy s přehledem konkrétních programů pro rok 2010:

- Část A: oblast státní podpory reprezentace a přípravy sportovních talentů
 - Program I – Sportovní reprezentace ČR
 - Program II – Sportovní centra mládeže
 - Program III – Sportovní Talent
 - Program IV – Sportovní střediska
- Část B: oblast tělovýchovy – tzv. oblast veřejně prospěšných programů
 - Program V – Národní program rozvoje sportu pro všechny
 - Program VI – Sport a škola
 - Program VII – Sport zdravotně postižených
 - Program VIII – Údržba a provoz sportovního a tělovýchovného zařízení
- Část C: oblast výdajů na programové financování produkce majetku
 - Program 233510 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně-technické základny sportovních organizací
 - Program 233512 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně-technické základny sportovních organizací

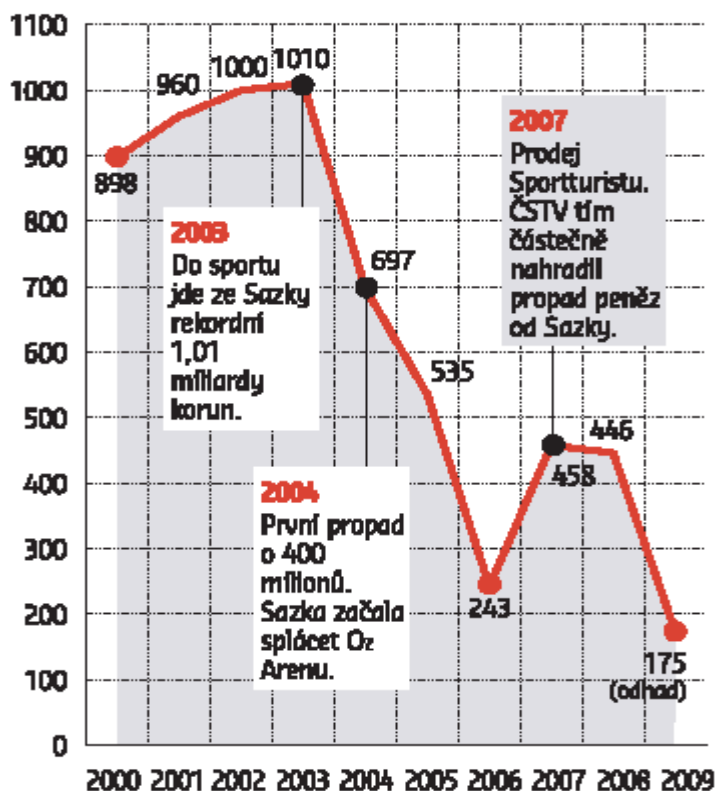
Program 2335123 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně-technické základny sportovní reprezentace

Dotace z těchto programů nejsou podle zásad o poskytování státních dotací právně vymahatelné. Proces schválení dotace probíhá v několika krocích. Prvním je předkládání projektů sportovními sdruženími dle programů pro získání dotace. Návrhy a projekty jsou poté schvalovány expertní komisí, gremiální poradnou náměstka ministra a poté projednávána a schválena vedením ministerstva. Výsledné rozhodnutí je oznámeno jak překladatelům žádosti, tak všem členům Rady tělovýchovy a sportu.

Mimo dotací prostřednictvím těchto programů schvaluje každoročně poslanecká sněmovna ČR dotace, které již neprocházejí přes MŠMT, ale jdou přímo z Všeobecné pokladní správy do regionů. V roce 2002 se do oblasti sportu podle odhadů dostaly více než 2 miliardy korun [8].

Období po roce 2002 bylo také ovlivněno stavbou víceúčelové sportovní haly. Náklady na stavbu se z původně zamýšlené 3,5 miliardové investice vyšplhaly až na 17 miliard. Tím byly výrazně ovlivněny výdaje veřejného sektoru do oblasti sportu. Pokles výdajů plynoucích ze společnosti Sazka a.s. ukazuje následující graf:

Obr. 4 - Výdaje společnosti Sazka a.s. na sport v letech 2000 až 2009 (v mil. Kč)

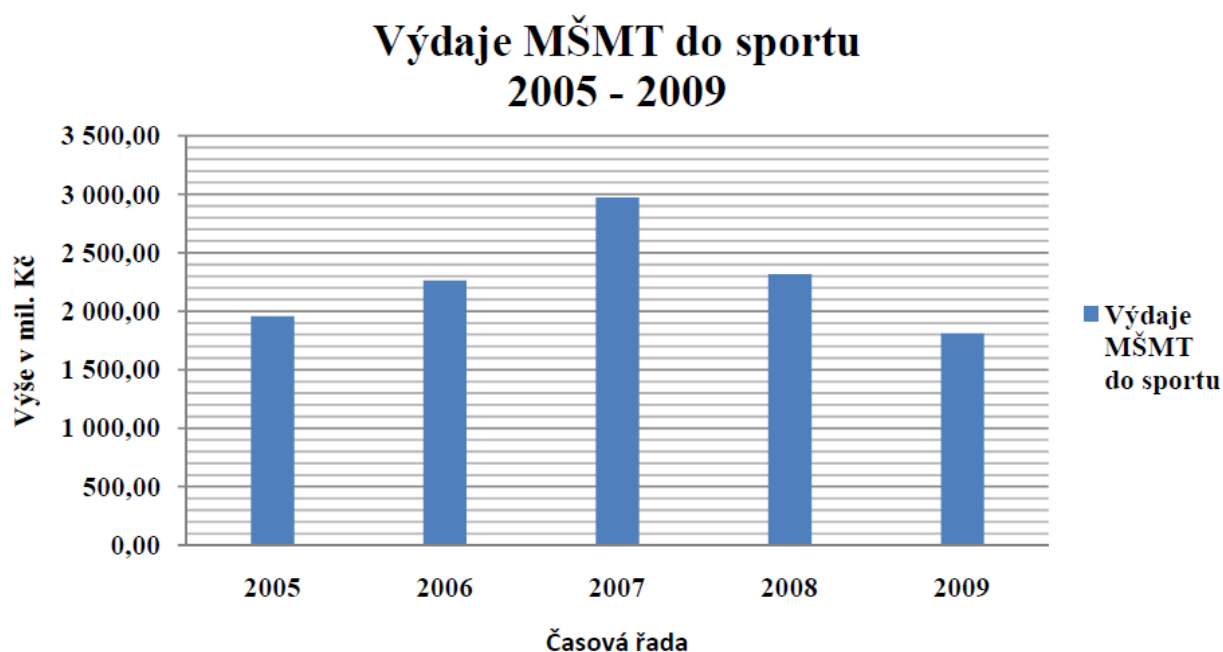

Zdroj: MÁDL, Luděk. Olověná koule českého sportu: O2 Aréna a její dluhy

Z grafu je patrné, že do roku 2002 plynula do oblasti sportu díky Sazce každoročně zhruba jedna miliarda korun. Špatným hospodařením se Sazka a.s. dostala do problémů a její příspěvek do oblasti sportu se postupně snižoval. Hlavní příčinou úbytku peněz pro sport byla nutnost splácení multifunkční O2 Arény. V současné době není znám splátkový kalendář, za rok 2010 činila roční splátka 700 mil. Kč a pro roky 2012 a 2013 se má dokonce zvýšit až na 900 mil. Kč [8].

Roční vývoj ve výši výdajů do oblasti sportu a tělovýchovy od ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy interpretuje následující graf:

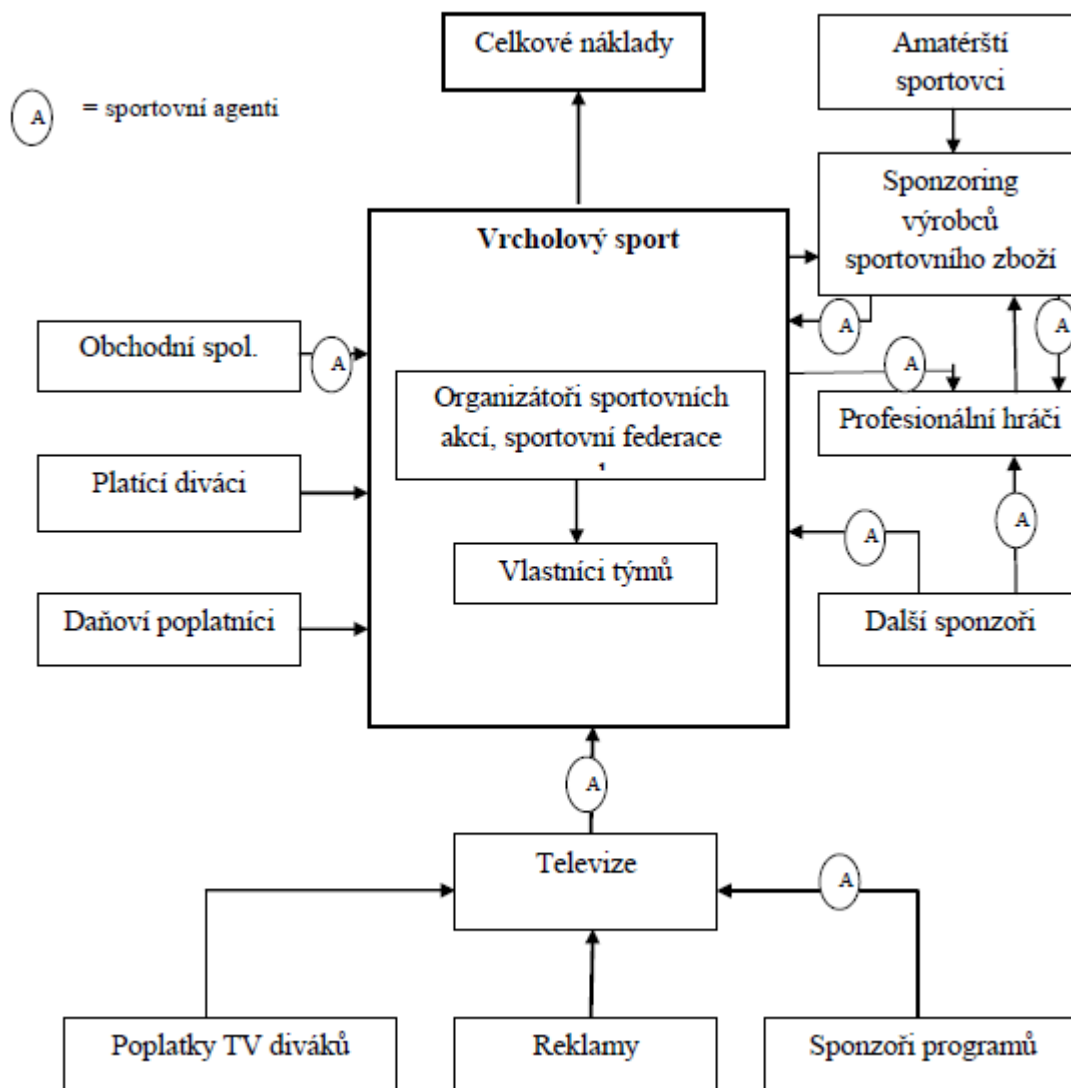
Obr. 5 - Výše ročních výdajů MŠMT do sportu v letech 2005-2009

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly MŠMT za rok 2010

V období mezi roky 2005 a 2009 se výdaje do oblasti sportu ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy výrazně lišily. Mezi lety 2005 a 2007 výdaje rostly. Vrcholu dosáhly v roce 2007, kdy byly výdaje nejvyšší v celkové výši téměř 3 miliard korun. Od roku 2007 se ale postupně snižovaly, až na pouhých 1,8 miliardy korun v roce 2009 [25].

Obr. 6 - Model financování vrcholového sportu v zemích s tržním hospodářstvím

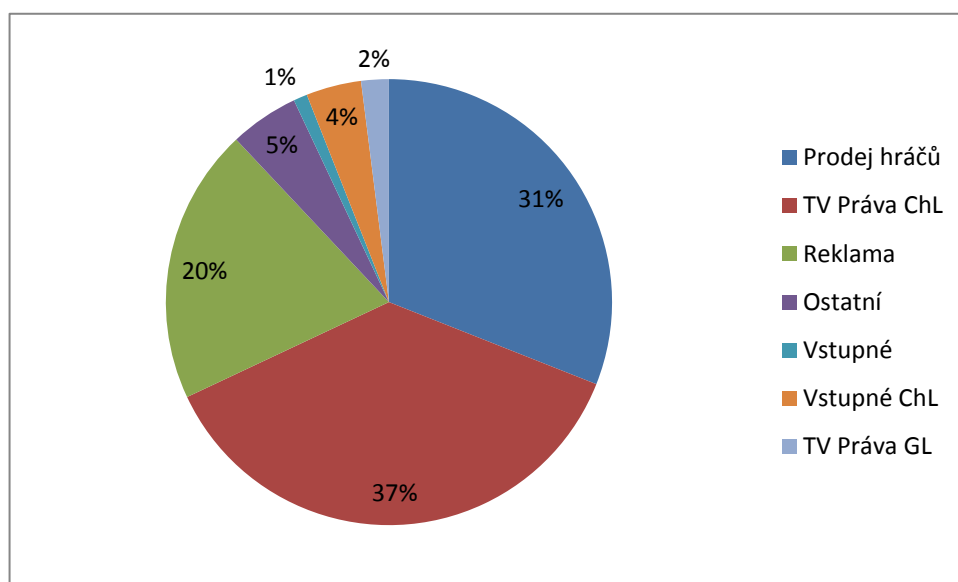
Zdroj: NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. Praha, ISV, 2000. ISBN 80-85866-68-4

Na výše uvedeném schématu je uvedeno, jak probíhá financování vrcholových klubů a jak se na něm podílejí jednotlivé složky. Model reprezentuje financování sportovních klubů v zemích s tržní ekonomikou, významné rozdíly mezi jednotlivými státy a kluby jsou v objemu financí, které do klubů plynou z jednotlivých oblastí.

Pokud se podíváme například na strukturu příjmů první německé a české fotbalové ligy, je patrná nejen odlišnost ve výši příjmů, ale také ve struktuře příjmů. Ligové soutěže předních evropských států se opírají především o fanouškovskou podporu, příjmy ze vstupného a příjmy z prodeje propagačních předmětů, které často přesahují polovinu rozpočtů klubů. Důležitou roli ve financování předních evropských klubů hrají také televizní práva. **Za jeden**

ligový ročník 2013/2014 české Gambrinus ligy zaplatí společnost KPS Media 100 milionů korun, za německou Bundesligu společnost Sky platí téměř 15,5 miliardy korun za jednu sezónu. Doposud to bylo o polovinu méně [34]. Takto získané finance tvoří výraznou položku v rozpočtech nejen německých klubů, ale v ostatních vrcholných evropských ligách. U nás je tomu jinak, ať už nejvyšší fotbalová či hokejová soutěž je závislá především na podpoře státu v podobě zajištění infrastruktury, jako je pronajímání stadionů ve vlastnictvích měst a finanční podpoře sponzorů [33].

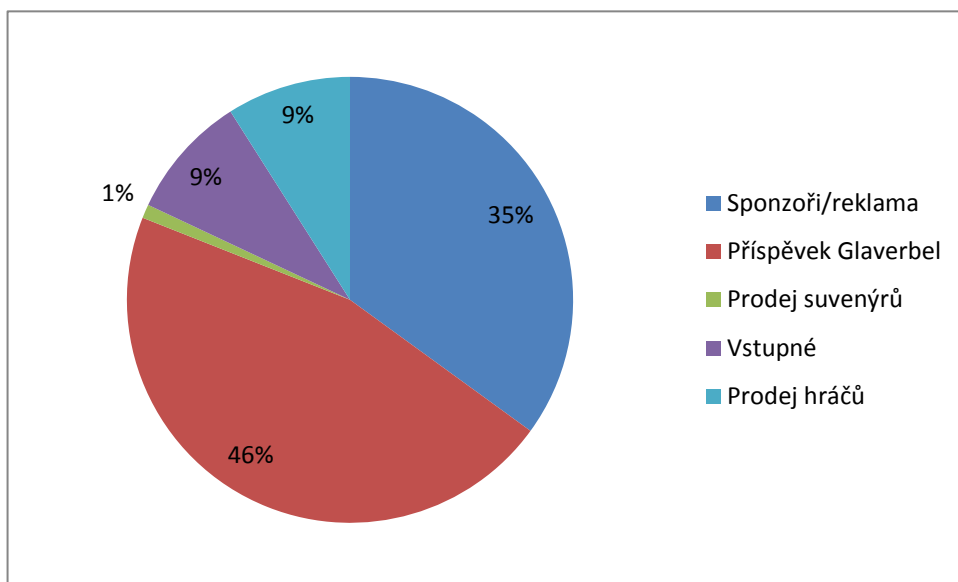
Obr. 7 - Struktura příjmů AC Sparta Praha v roce 2004

Zdroj: NOVOTNÝ, Jiří. A KOLEKTIV. Sport v ekonomice. 1. vyd. Praha: Wolters, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0

Ve struktuře příjmů nejbohatšího sportovního klubu v zemi, fotbalové Sparty Praha, měly za rok 2004 největší podíl příjmy z účasti v evropských pohárech, klub se zúčastnil poháru mistrů Champions League. Celkový podíl těchto příjmů představoval 41%, tuto složku tvořily příjmy ze vstupného 4% a příspěvek od UEFA za výsledky v soutěži, především ale za televizní práva a reklamu 37%. Celková suma ze vstupného činí pouze 5% rozpočtu klubu. Pokud ovšem klub nehraje evropské poháry, je závislý především na příjmech od sponzorů a reklam. Tuto skutečnost nastiňuje následující obrázek struktury příjmů fotbalového klubu FK Teplice.

Obr. 8 - Odhad struktury příjmů FK Teplice za rok 2008

Zdroj: NOVOTNÝ, Jiří. A KOLEKTIV. Sport v ekonomice. 1. vyd. Praha: Wolters, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0

Z tohoto grafu je patrná závislost fotbalového klubu především na příjmech od generálního sponzora a spoluvlastníka klubu Glaverbel a.s.. Z celkového předpokládaného rozpočtu ve výši 70 milionů korun dosahuje příspěvek od Glaverbelu téměř 50%. Významnou položkou v rozpočtu klubu představují další příjmy od sponzorů a s nimi související příjmy z reklamy s 35% podílem v celkovém rozpočtu klubu. Naproti tomu zanedbatelnou položkou jsou příjmy z prodeje propagačních předmětů, předpokládaná suma ze vstupného nebo prodej hráčů, který je bez účasti v evropských a zviditelnění se hráčů také nízký. Celkové procento podílu těchto tří položek nepřesahuje 20% [3].

Je patrné, že kluby nejvyšších ligových soutěží jsou závislé na příjmech od sponzorů a z reklamy. Pokud tyto zdroje klesají, dostávají se kluby do finančně tíživých situací.

2.2.4 Koncepce rozvoje sportu v ČR

Následující podkapitola obsahuje vývoj ve financování českého sportu v současnosti a výhled do budoucna. Podkapitola se zabývá dokumenty na podporu sportu, dále pak novelou loterijního zákona.

2.2.4.1 Programy státní podpory v roce 2012

Dne 9. března 2011 vláda České republiky schválila dokument „Koncepce státní podpory sportu v České republice“, předkládanou MŠMT. Tento materiál byl vypracováván již od roku 2009 a podílel se na něm široký tým odborníků, zástupců všech občanských sdružení

v oblasti sportu v čele s ČSTV a ČOV. Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy byla uložena povinnost předložit do 31. prosince 2011 návrh zákona o podpoře sportu[11].

Hlavním účelem tohoto zákona mají být změny v systematické státní podpoře vzdělávání dobrovolníků a dobrovolná činnost ve sportu. Důležitou součástí zákona je pak upravit základní systém státní podpory sportu v ČR. Nový zákon také zohlední stav společnosti Sazka a.s..

V roce 2011 došlo ke změně struktury vyhlášené Státní podpory sportu. Jedná se o snížení počtu vyhlášených programů z původních 9 na současných 5 programů s účelovým sloučením zejména podle věkových kategorií mládeže v oblasti péče o sportovně talentovanou mládež. Proběhlo také sloučení programů v oblasti všeobecné sportovní činnosti: sport pro všechny, sport a škola, zdravotně postižení sportovci [14].

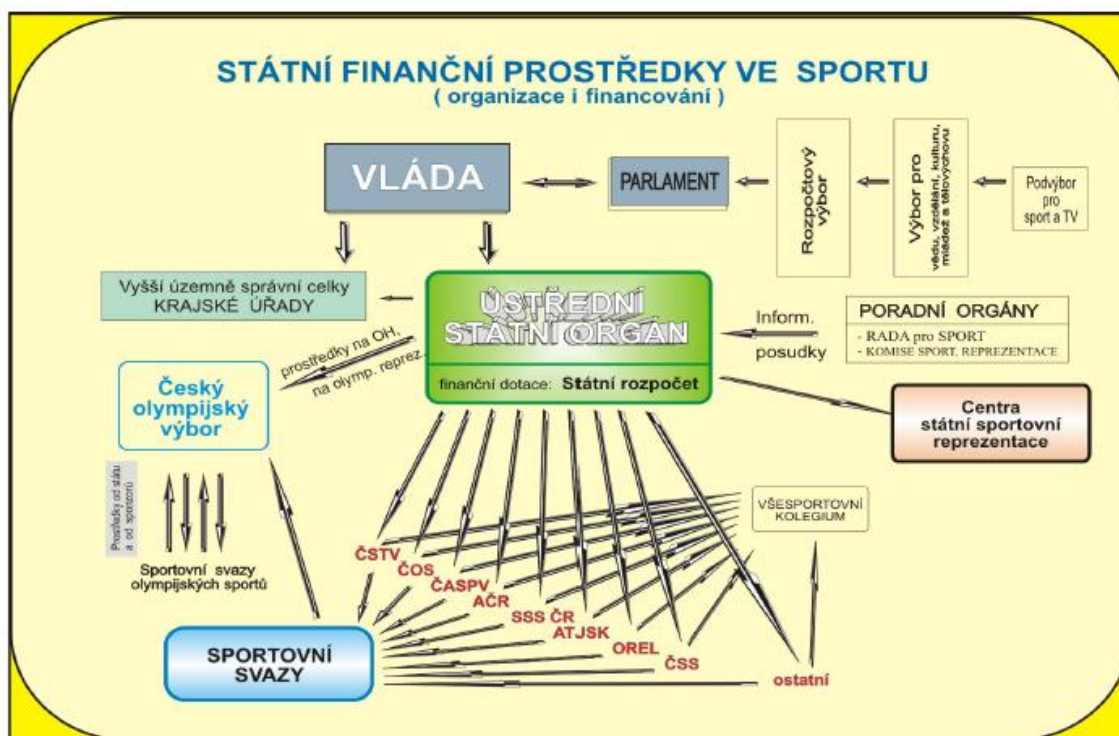
V současné době dochází k přesunu finančních prostředků z Ministerstva financí, které do současné doby byly poskytovány na podporu činnosti sportovních organizací. S tím souvisí vyhlášení nového programu MŠMT s názvem „Organizace sportu“ platné od roku 2012. Objem poskytnutých financí v rámci tohoto programu dosahuje 300 milionů korun.

2.2.4.2 Programy státní podpory sportu pro rok 2012:

- Část A Oblast „Státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů“
 - Zásady Programu I – Sportovní reprezentace ČR
 - Zásady Programu II – Sportovně talentovaná mládeže
- Část B Oblast „Všeobecné sportovní činnosti“
 - Zásady Programu III – Všeobecné sportovní činnosti
 - Zásady Programu IV – Údržba a provoz sportovních zařízení
 - Zásady Programu V – Organizace sportu
- Část C Oblast výdajů na programové financování reprodukce majetku
 - Zásady Programu 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu

Od roku 2012 dochází k úplné absenci finančních prostředků plynoucích do oblasti sportu ze společnosti Sazka a.s., které v posledním období činily 1 mld. Korun.

Obr. 9 - Státní finanční prostředky ve sportu – výhledový návrh

Zdroj: VOŠKA, PÍŠA, STAROSTA, ŽAMPACHOVÁ, ŠTEMBERKOVÁ, KRUMPHANZLOVÁ, PAVELKA a VRONSKÝ. Státní prostředky ve sportu. 2011

Na výše uvedeném obrázku můžeme vidět novou organizační strukturu organizací působících v oblasti sportu a tok financí plynoucí do těchto organizací [13].

2.2.4.3 Loterijní reforma

Výrazné změny ve způsobu financování se týkají příjmů z hazardu. Od nového roku vstupuje v platnost novela loterijního zákona a nové daňové zákony pro firmy podnikající v oblasti hazardních her.

Podstatou změn v daňovém zákoně je rozhodování o financích, které povinně odvádí loterijní společnosti. O miliardách, které povinně odvádí ze svého zisku hazard, už nebudou rozhodovat samy loterijní firmy, ale o všechny peníze, které musí odvést, se rozdělí obce a stát. Firmy podnikající v oblasti hazardu budou platit daň ve výši 19 procent. Důležitou změnou je hlavně odvod dvaceti procent z rozdílu mezi vsazenými penězi a vyplacenými výhrami. Obce budou dostávat z těchto zdrojů 30 procent, zbytek je příjmem státu. Ten by sice měl směřovat do oblasti sportu, zákon, který by mu to státu určoval, ale není [12].

Druhá změna, kterou novela přináší je již platná od začátku letošního roku. Je jí novela loterijního zákona, která mimo jiné zpřísňuje podmínky pro firmy provozující hazard v České republice. Zásadní změnou je nutnost sídla společnosti na území ČR, čímž chce stát zabránit daňovým únikům. Součástí novely je také zákaz propagování zahraničních sázkových kanceláří.

Česká republika se zařadila v Evropské unii z hlediska financování sportu ke Kypru. Z 28 zemí EU je sport financován přímo z výnosů loterijního a hazardního průmyslu ve 26 z nich, přičemž loterie jsou v těchto zemích v rukách státu, výjimku představuje již zmíněná Česká republika a Kypr.

2.2.4.4 Dopady změn na sportovní organizace

Změny platné od 1. ledna 2012 přináší mnoho změn a mnoho komplikací nejen pro business firem, ale i pro sportovní kluby, které byly až do konce minulého roku do značné míry závislé na příjmech od loterijních společností. Stát nemá povinnost finance z hazardu směřovat do sportu, což v současné době, kdy se stát snaží uspořít v každém resortu, může být problém. Na základě změn v zákoně se značně mění politika sázkových kanceláří v Česku, které redukuje sponzoring do českých klubů.

V současné době hrají nejvyšší fotbalovou soutěž pouze tři kluby, které nespolupracují s českými sázkovými kancelářemi, z nejvyšší hokejové soutěže je to pak klubů pět. Daleko větší dopad bude mít novela na kluby spolupracující se zahraničními sázkovými kancelářemi, to se týká fotbalové Dukly Praha a hokejové Plzně. Společnost Tipsport již rozvázala spolupráci s mistrem fotbalové ligy Plzní dále pak s Mladou Boleslaví, o svého sponzora přišla i pražská Slavia [18].

Konkrétní dopady škrtnů v příspěvcích od sázkových kanceláří klubů první fotbalové ligy:

- SynotTip: Po aktuální sezóně nedojde k prodloužení smlouvy o generálním partnerství s pražskou Slavií, což znamená ztrátu ve výši jedné čtvrtiny rozpočtu klubu. Společnost také uvažuje o snížení desetimilionového příspěvku klubu 1. FC Slovácko.
- Tipsport: Neprodlouží smlouvu s Viktoíí Plzeň.
- Fortuna: Přestane sponzorovat amatérský fotbal. Zůstává sponzorem prvoligových klubů Sparta Praha, Bohemians 1905 a Baníku Ostrava, výše příspěvků však není ve stejné výši zaručena.

- Chance: Počítá s výrazným snížením příspěvků krajskému fotbalu. Není jasné, zda přestane sponzorovat první futsalovou ligu [26].

Důsledkem absence těchto financí bude snížení výdajů na mládež a zvýšení členských příspěvků za hráče. Finance vrcholovým klubům budou chybět, nelze totiž očekávat, že jim stát přispěje stejným dílem, jako to dělaly sázkové kanceláře. Loterijní firmy přinášely fotbalovým klubům formou sponzoringu až 300 milionů ročně [17].

Podle předběžných odhadů by obecní rozpočty měly od ministerstva financí více než 6 miliard korun, což je o více než čtyři miliardy více než tomu bylo v minulém roce. Zájmem sportovních svazů je získat tyto peníze zpět do sportu. Český olympijský výbor, Český svaz tělesné výchovy, Sdružení sportovců ČR, Česká obec sokolská a Svaz měst a obcí ČR podepsaly v Praze Memorandum o vzájemné spolupráci a podpoře při získávání peněz pro český sport. Organizace požadují třetinu, z navýšeného příjmu obcí, které prostředky získaly z hazardu [20].

Tělovýchovné organizace rozeslaly dopisy více než šesti tisícům měst a obcím s požadavky na přerozdělení získaných příjmů do sportu, především toho mládežnického. Bylo osloveno také 25000 základních jednotek hlavních tělovýchovných organizací působících na regionální úrovni. Požadavky sportovních organizací vycházejí z vládních programů všech koaličních stran a dokumentu koncepce rozvoje sportu. Opírají se také o fakt, že obce s těmito příjmy v sestavování rozpočtů na tento rok nepočítaly. Memorandum slouží pouze jako apel obcím, samotné rozhodnutí o konečném rozdělení financí je na zastupitelstvech a obecních radách. Organizace plánují další společná setkání s hejtmany jednotlivých krajů.

V současné situaci, kdy jsme v Evropě, pokud jde o poměr výdajů na sport vůči HDP čtvrtí od konce, si lze jen těžko představit, že by na tom mohl být český sport ještě hůře, nicméně novela loterijního zákona tomuto vývoji značně přispívá. Pokud se představitelům organizací nepodaří oslovit a přesvědčit o nutnosti sportu financovat, v budoucnu bude tuto situaci již velmi těžké změnit. Úkol pro představitele je to ovšem složitý. Opravené chodníky, silnice nebo nově zasazená zeleň je vidět mnohem více než investice do sportu [19].

3 Financování sportovního klubu

V dnešní době za úspěchem jedinců či podniků stojí peníze, jinak je tomu ve sportovních klubech. Pokud chce sportovní klub mít ty nejlepší výsledky, potřebuje k tomu kvalitní trenéry, hráče nebo zázemí, které jsou spojeny s nutností klub dostatečně finančně zabezpečit. Finance vedoucí ke kýženým výsledkům nejsou vůbec malé, rozpočty klubů v hokejové extralize mužů se pohybují v řádech stovek milionů korun. Tyto peníze ovšem do klubů neplynou zadarmo, jak si hokejový klub v první lize obstarává finanční příjmy a jaká je struktura těchto příjmů uvádějí následující kapitoly.

3.1 HC Baník Most

Hokejový klub SK HC Baník Most byl založen roku 1946. Družstvo mužů hrálo až do roku 1991 krajský přebor, v tomto roce se mu podařilo postoupit do druhé ligy, kterou hrálo až do letošního postupu do první ligy. V této sezóně klub skončil na posledním místě ligové tabulky, týmu se ovšem podařilo v baráži uhájít prvoligovou příslušnost, a tak bude první ligu hrát i v příští sezóně.

Novodobá historie oddílu ledního hokeje v Mostě se datuje od roku 1996, kdy výkonný výbor založil společnost s ručením omezením HC Most spol. s r.o., která měla svou činností vytvářet podmínky pro další rozvoj ledního hokeje v Mostě. Tuto společnost založili čtyři jednatele, Jan Severini, Pavel Měska, Petr Ponert a Ing. Eliška Povová. V tomto roce zastupitelstvo města Mostu rozhodlo o výstavbě nového zimního stadiónu.

V roce 1998 se hokejový klub přestěhoval na nový zimní stadion a začaly zatím jeho nejlepší roky. Družstvo mužů se po roce 2000 čtyřikrát pokoušelo projít neúspěšně baráží a postoupit do I. ligy ČR. Junioři a dorostenci postupují do I. ligy ČR. Oddíl zakládá oficiální hokejovou školu. V roce 2006 oslavil klub 60. výročí svého založení a současně i 10. výročí vzniku HC Most spol. s r.o.

V současnosti v klubu působí více než 300 hokejistů od přípravky, 9 mládežnických tříd, dorostu, juniorů až po prvoligový tým mužů. Společnost má 35 pracovníků a je rozdělena na 3 divize: provozní, sportovní a ekonomickou.

V období od roku 1996 klub vychoval řadu výborných hokejistů pro český národní tým jako například Vladimíra Jeřábka, Kamila Piroše nebo Marka Židlického.

Mezi další aktivity společnosti patří provozování fitness centra, pronajímání restauračního zařízení a pronájem dalších nebytových prostor. Vše výše uvedené se nachází v prostorách zimního stadionu [23].

Osoby ovládající společnost

- Technické služby města Mostu a.s. – vlastnictví obchodního podílu 90%
- Ing. Eliška Nodesová – vlastnictví obchodního podílu 5%
- Petr Ponert – vlastnictví obchodního podílu 5%

Ovládající osobou Technických služeb města Mostu a.s. je Statutární město Most se 100% obchodním podílem. Základní kapitál společnosti činí 800 tis. Kč [15].

3.2 Cíle klubu HC Baník Most v roce 2011

Souhrnné cíle klubu jsou neustálé zlepšování podmínek pro hokej ve statutárním městě Most. Fungování klubu musí být ovšem založeno na výborné ekonomice. Klub musí tedy zajistit nejen oblast sportovní, ale také část ekonomickou.

3.2.1 Sportovní cíle

Vzhledem k postupu prvního týmu mužů do první ligy pro ročník 2011/2012, jsou sportovní cíle zkonsolidování kádru pro první ligu a udržet tým v první lize i pro nadcházející sezónu.

V mužstvech mládežnických a dorosteneckých je cílem pro nadcházející sezónu naplnění sportovních tříd. Tento cíl je založen na základě spolupráce se 3. základní školou v Mostě. Žáci školy využívají zimní stadion v dopoledních hodinách. Tento projekt je podporován českým svazem ledního hokeje také finanční dotací. Dále každým rokem probíhá spolupráce s mateřskými školami za účelem výuky bruslení s cílem rozšířit sportovní základnu o oddíl krasobruslení.

Výchozím cílem mládežnických družstev je účast v žákovské lize ČR. Důležitým prvkem v naplnění sportovních cílů mužstev je spolupráce HC Most s.r.o. s hokejovým klubem HC Litvínov.

3.2.2 Ekonomické cíle

Hlavním ekonomickým cílem pro nadcházející sezónu je zakončit sezónu s vyrovnanými rozpočty, vést přehledné účetnictví a pokusit se zvýšit návštěvnost domácích zápasů prvoligového týmu.

Provázanost sportovních cílů s ekonomickými je zřejmá. Pouze dobré sportovní výsledky mohou přilákat do ochozů více diváků, nové sponzory a výrazně tak ovlivňují příliv financí do klubu [24].

3.3 Finanční analýza za rok 2008

Důležitým faktem při zpracování finanční analýzy je účtování klubu. Společnost HC Baník Most s.r.o. provádí účtování za kalendářní rok. Náklady a výnosy klubu se proto mohou lišit v závislosti na úrovni ligy, ve které „A“ mužstvo danou sezónu působí. Pro účely finanční analýzy je použit rok, ve kterém po dvě po sobě jdoucí sezóny hrál stejnou ligu.

Analýza nákladů a výnosů týmu HC Baník Most je zpracována na základě údajů z roku 2008. První tým hrál jak v sezóně 2007/2008, tak v sezóně 2008/2009 první ligu. V těchto sezónách klub spolupracoval s extraligovými týmy HC Litvínov a HC Energie Karlovy Vary. Ze spolupráce s extraligovými týmy klub uspořil na nákladech za trenéra A mužstva, které částečně hradily výše uvedené týmy. Dále klub nemusel vynakládat téměř žádné prostředky na hostování hráčů z týmu Karlových Varů, opačným směrem mohou putovat hráči z mládežnických mužstev klubu HC Baník Most. V letošní sezóně působilo v mosteckém klubu 10 hráčů z Karlových Varů, 2 hráči hostovali z klubu HC Verva Litvínov a HC Slovan Ústečtí Lvi. Celkové náklady za hostování hráčů dosáhly 300 tis. Korun.

3.3.1 Oblast nákladů

Celkové náklady společnosti za rok 2008 činily 21 138 tis. Kč. Náklady obsahují výdaje do všech tří útvarů: sport, provoz a fitness. Hlavními nákladovými položkami byly energie, odměny hráčů, trenérů a mzdové náklady.

Tab. 1 - Srovnání hlavních složek skutečných nákladů za rok 2007 a 2008

Srovnání nákladů	2007	2008
Odměny hráčů, trenérů, rozhodčích	9 543 416,00	8 445 690,00
Mzdy a odvody	4 078 033,00	4 215 040,00
Energie	2 789 636,00	3 163 527,00
Ostatní služby	4 471 447,00	3 204 377,00
Materiál	2 598 132,00	1 928 780,00
Ostatní náklady	188 474,00	181 030,00
Celkem	23 669 138,00	21 138 444,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je patrný výrazný pokles výdajů na odměny hráčů a trenérů, což plyne především ze spolupráce s extraligovými týmy HC Litvínov a HC Energie Karlovy

Vary. Dále je zřejmý nárůst v položce mezd, který je způsoben valorizací mezd ve výši 3% a také zvýšením penzijního pojištění.

Na sezónu 2008/2009 byly vypsány odměny pro kádr prvoligového mužstva za umístění v tabulce, účast v play off první ligy nebo případného play out, v případě, že se klub neprobojuje do play off.

- Základní část – za každý získaný bod 12 500 Kč na mužstvo
- Play off – 300 000 Kč jako prémie za záchranu v první lize na mužstvo, za postup v osmifinále 100 000 Kč. na mužstvo, za postup ve čtvrtfinále 150 000 Kč. na mužstvo, za postup v semifinále 200 000 Kč na mužstvo, za vítězství ve finále 300 000 na mužstvo
- Play out – za každý bod 12 500 Kč na mužstvo

V tabulce nákladů jsou uvedeny odměny za sezónu 2007/2008, ve které se tým udržel ve druhé lize. Odměny za sezónu 2008/2009 v tabulce uvedené nejsou, protože se vyplácejí vždy po skončení sezóny, v této sezóně se nepodařilo týmu druholigovou příslušnost udržet, a tak výdaje na odměny byly nižší.

3.3.2 Oblast výnosů

Následující podkapitoly obsahují strukturu výnosů prvoligového mužstva týmu HC Baník Most. Jelikož většinovým vlastníkem společnosti je Statutární město Most, významnou položku na straně příjmů klubu představují příjmy z veřejného sektoru.

3.3.2.1 Podpora města

Jednu z klíčových rolí ve financování klubu HC Baník Most představuje Statutární město Most. Pro magistrát města Mostu je podpora sportu ve městě velice důležitá, každoročně město podporuje a pořádá mnoho sportovních akcí. Ačkoliv město Most nepatří mezi největší města v republice, nachází se zde hipodrom, autodrom, golfové hřiště, aquadrom a celá řada dalších sportovišť. Zájmem města je také podpora sportovních klubů včetně toho hokejového.

Za rok 2008 celková finanční dotace města převýšila 3 milióny Kč. Z této dotace byl určený jeden milion na podporu prvoligového týmu, zbylé dva milióny pak na rozvoj a fungování mládeže. Mládežnický hokej dále získal podporu od ČSLH, která činila 523 tis. Kč.

3.3.2.2 Příjmy ze vstupného

Položka výnosů ze vstupného tvoří jen zanedbatelnou část v rozpočtech hokejových týmů nejen v první lize, ale i v extralize, nejinak je tomu v případě mosteckého klubu. Při celkových výnosech přes 21 mil. Kč je příjem ze vstupného v celkové výši 194 055 spíše symbolickou částkou.

Jednou z hlavních příčin nízkých návštěv na domácí zápasy týmu byly špatné výsledky v sezóně 2008/2009, ale především pak silná konkurence v podobě extraligového týmu HC Litvínov a dvou prvoligových týmu, které každoročně hrají o postup do extraligy HC Piráti Chomutov a HC Slovan Ústečtí Lvi. Všechny výše uvedené týmy se nacházejí v blízkosti města Most a především extraligový tým HC Litvínov s více než padesátiletou extraligovou příslušností a tradicí je příčinou malého zájmu o mostecký hokej. Vyšší návštěvnost prvoligového mužstva je v bojích play off, play out či baráže, ovšem ani tyto příjmy nepředstavují výrazný příliv financí z oblasti vstupného.

3.3.2.3 Příjmy od sponzorů

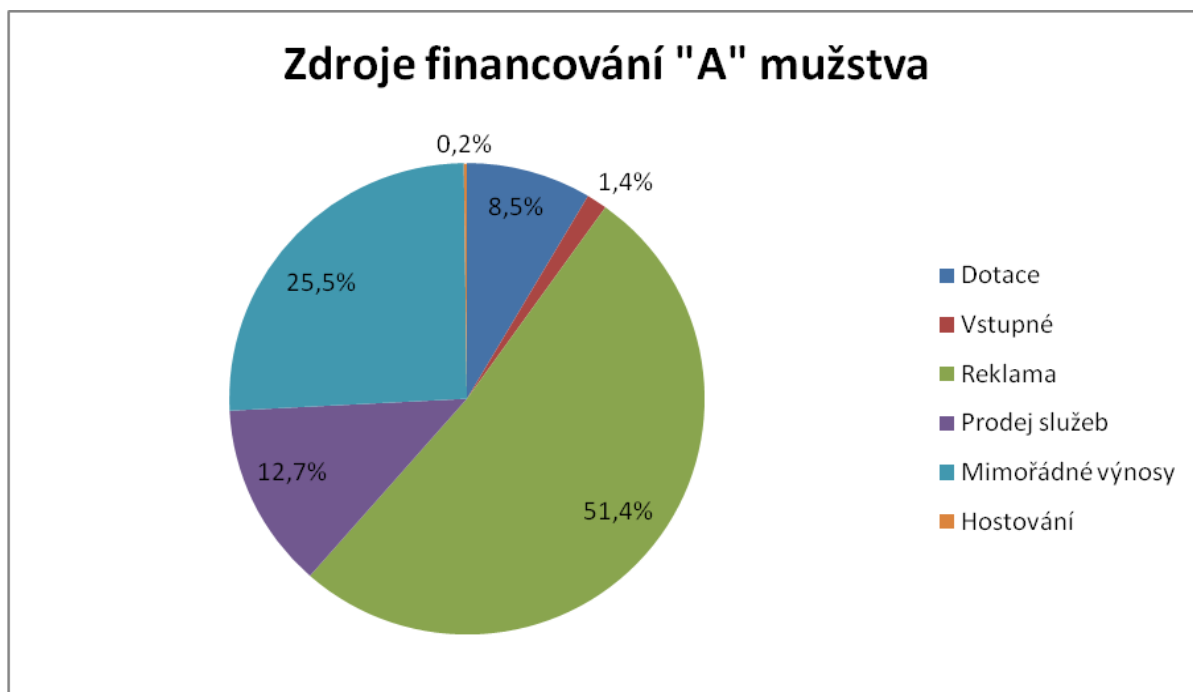
Oblast reklamy je pro každý vrcholový klub velice důležitá. Žádný klub nemůže být úspěšný, pokud za sebou nemá důležité finanční partnery. Špičkové extraligové týmy se opírají o největší firmy působící v jejich regionech, u prvoligových týmů je spolupráce se sponzory složitější.

Pro klub HC Baník Most je objem financí plynoucí od sponzorů velice důležitý. Výše těchto financí je významně ovlivněna ligou, kterou tým v dané sezóně hraje. V daném roce 2008, kdy klub celou sezonu působil v druhé nejvyšší soutěži, byl celkový objem financí od sponzorů 6 076 255 Kč. Ovšem v sezóně nadcházející, kdy „A“ mužstvo sestoupilo do třetí nejvyšší soutěže, klub získal od sponzorů pouze 2 993 333 Kč. Výše takto získaných financí samozřejmě výrazně ovlivňuje fungování klubu, dochází ke snižování platů a odměn hráčů nebo k úsporám při nakupování či hostování hráčů. V roce 2008 byly nejvýznamnějšími sponzory klubu společnosti ČEZ a.s., MOLUX s.r.o. nebo společnost DELFY s.r.o. Důležitým každoročním sponzorem je také samotné Statutární město Most a Technické služby města Mostu. Statutární město poskytuje klubu mimo dotací další finance za reklamu. Technické služby poskytují klubu za reklamu pronájem zimního stadionu zdarma, zároveň platí veškeré náklady za energie, klub tedy nemusí vydávat žádné finance spojené s provozem zimního stadionu.

3.3.2.4 Příjmy z prodeje služeb

Důležitým příjmem pro mostecký klub je prodej za poskytované služby. Jedná se především o pronájem ledové plochy, veřejné bruslení a příspěvky mládežnických mužstev. Celková výše těchto příjmů za rok 2008 dosahovala téměř jeden a půl miliónu korun.

Obr. 10 - Zdroje financování "A" mužstva

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu je patrné, že největší složku příjmu pro financování prvoligového týmu představují příjmy z reklamy. Dotace z veřejného sektoru představují pouhých 8,5 procenta celkových finančních zdrojů, do tohoto podílu ovšem nejsou zahrnuty úspory z pronájmu stadionu a z energií. Klub nemusí za provoz stadionu vynakládat žádné prostředky, protože jsou hrazeny Technickými Službami, značně tím tak klesají potřebné výdaje na chod mužstva.

3.4 Financování mládežnických mužstev

Pro každý dobře fungující vrcholový klub je důležitá výchova vlastních hráčů, ani mostecký klub v tomto směru není výjimkou a snaží se plně podporovat svá mládežnická mužstva. Důležitým faktorem v kvalitní práci s mládeží hrají finance, a protože spolupráce se sponzory je velice obtížná, hlavním zdrojem financí jsou především dotace z veřejných rozpočtů a příspěvky od samotných hráčů.

Až do roku 2010 město přispívalo dotací, která plynula souhrnně do rozpočtu celého klubu. Klub dále určoval, jak velký objem financí půjde na mládežnický hokej a kolik na "A" mužstvo. V roce 2010 vzniklo z důvodu transparentnosti občanské sdružení HC SK Baník Most, jehož součástí jsou všechna mládežnická mužstva od první třídy až po juniory.

Od tohoto roku již dochází k účelové dotaci na mládežnická mužstva, v roce 2010 částkou 2 mil. Kč. Spolu s dotací od města obdrželo občanské sdružení HC SK Baník Most dotace od Českého svazu ledního hokeje a krajského svazu ledního hokeje v souhrnné částce 289 tis. Kč, od Sdružení sportovců Mostecka potom 17 tis. Kč na pořádání sportovní akce [21].

3.5 Uvažovaný prodej klubu privátnímu sektoru

Rok 2008 byl pro klub zlomový z hlediska vlastnictví. Do tohoto roku bylo většinovým vlastníkem Statutární město Most jakožto vlastník Technických služeb města Mostu, v tomto roce se uvažovalo o prodeji klubu do rukou soukromého vlastníka. Nakonec se ale podařilo klub udržet ve vlastnictví města. Proč tomu tak bylo a jaké byly důvody tohoto rozhodnutí, jsou následující:

3.5.1 Zkušenosti z okolí

Lze s jistotou říci, že případný nový vlastník by bez podpory města jen těžko mohl provozovat stadion, plně pracovat s mládeží a udržet úroveň mosteckého hokeje alespoň na současné úrovni.

Příklady neúspěšných privatizací můžeme vidět v sousedním extraligovém Litvínově. Poté, co před lety radnice objekt zimního stadionu převedla na HC Chemopetrol za symbolickou částku jedné koruny, musela z důvodu zachování soutěže a nezkrachování klubu HC Litvínov stadion opět koupit zpět. Další příklad, tentokrát již s horším koncem, představuje tým nedalekých Teplic.

Zimní stadion v Teplicích byl zprivatizován a radnice jej zcela přestala podporovat. Následný vývoj měl pro hokej v Teplicích katastrofální následky. Na počátku sezóny 2007-2008 byl klub nucen prodat soutěž dospělých do Litoměřic, aby získal prostředky na provoz ledové plochy v Teplicích alespoň pro mládež. Utržené peníze ovšem pouze oddálily konec teplického hokeje, v roce 2010 se mládežnický hokej nebo aspoň to, co z mládežnického hokeje v Teplicích zbylo, přestěhoval do sousední Bíliny, kde je pronájem zimního stadionu výrazně levnější. Definitivní konec hokeje v Teplicích představuje demolice zimního stadionu v letošním roce. Výše uvedené příklady jasně demonstrují, že hokejový klub se bez podpory města neobejde.

3.5.2 Město jako vlastník stadionu

Město je vlastníkem stadionu, což vyžaduje, aby město i nadále dotovalo provoz stadionu. Tento provoz musí být ekonomický a transparentní. Argumentem proč klub neprivatizovat, bylo také vlastnictví restaurace a fitness centra na zimním stadionu, které přinášejí finanční prostředky a podílejí se tak na financování klubu.

3.5.3 Prodej licence a mládežnický hokej

Jednou z možností privatizace bylo také odprodání licence pro první ligu, což by znamenalo, že by klub hrál nižší soutěž. Tento krok by výrazně ovlivnil motivaci hráčů a celkově by situace velice zkomplikovala další fungování klubu. Důležitým faktorem, který zabránil prodeji licence, se stal patriotismus Mostečanů. Ti jsou velice hrdí na kluby, které ve městě působí a za mužstvo se postavili. Prodej licence by způsobil pokles zájmu o hokej nejen mezi fanoušky, ale hlavně by následoval pokles zájmu v kategoriích žáku, dorostenců a juniorů. Práce s dětmi, mládeží ale i veřejností, která má ráda hokej a bruslení, to vše byly důležité argumenty pro neprivatizování mosteckého hokeje.

3.5.4 Ekonomika

Všechny výše uvedené argumenty úzce souvisí s ekonomikou klubu. Nová koncepce vytvořená ve spolupráci se Statutárním městem Most, si klade za úkol mít především průhledné, čisté a vyvážené hospodaření. Jedním z hlavními cíly je také stabilizovat mostecký hokej dobrými výsledky v soutěžích, dobrá práce s mládeží a zlepšená marketingová činnost, která by přilákala nové partnery a sponzory. Po shrnutí všech argumentů, které město představilo pro zachování klubu v jeho vlastnictví, nedošlo k privatizaci a klub funguje bez finančních problémů dodnes [22].

4 Státní podpora vrcholového sportu

Hlavní otázkou této bakalářské práce je finanční podpora vrcholového sportu v České republice. Zda by stát měl podporovat vrcholový sport je ovšem obtížné jednoznačně posoudit. Při hledání odpovědi pokládám za nejdůležitější vymezení přínosů vrcholového sportu pro společnost, privátní sektor a pro stát samotný.

4.1 Přínosy vrcholového sportu

Sportovci potřebují své vzory, ikony, ke kterým mohou vzhlížet a které je motivují a vedou k lepším výkonům. Každý mladý sportovec má svůj idol, který ho inspiruje při cestě za svým snem. Ačkoliv je tento přínos vrcholového sportu pro společnost důležitý, je z hlediska významu pro začínající sportovce jediným důležitým přínosem.

Pro stát má vrcholový sport nepochybně vyšší důležitost. Je prokázáno, že v zemích EU sport generuje až 3,7% HDP a zaměstnává 5,4% pracovní síly, nemalý podíl má na tom právě sport vrcholový. Další výhodou jsou úspory ve zdravotnictví z hlediska již zmíněných uspořené finančních investovaných do sportu. Sport je zejména pro politiky prostředkem pro zviditelnění, protože česká společnost ráda slyší o podpoře sportu a vrcholových sportovců. A tak můžeme v době před volbami slyšet z úst politiků záslužné činy, kterých jejich vlády dosáhly v letech minulých nebo plány, které jsou součástí vládních programů jednotlivých stran.

Největší profit vrcholový sport přináší nepochybně soukromým společnostem, businessmanům, kteří své zisky realizují ze sportovní činnosti, ale také sportovcům samotným. Nejsou to jen majitelé klubů a sportovní bossové, kteří vlastní honosné nemovitosti a příjmy v řádech milionů korun. Hráči už dávno nedělají sport jen pro zábavu. Průměrný plat hráče nejvyšší fotbalové ligy se pohybuje okolo 50 tisíc korun, pokud se podíváme na nejlépe placené hráče, musíme již jejich příjmy počítat v řádech milionů korun za sezonu. V tom, jaké mají hráči platy a jaké jsou příjmy sportovních bafuňářů, ale problém nevidím. Sport jako byznys přináší státu nemalé peníze prostřednictvím daňových odvodů. Nemyslím si ovšem, že by měl stát ještě dále přispívat na již tak vysoce nadprůměrné platy v oblasti vrcholových sportovců, které ve srovnání s příjmy vědců, lékařů, umělců nebo učitelů, kteří přináší státu daleko vyšší hodnotu, vyvolávají pocity k zamyšlení. Dle mého názoru by stát neměl podporovat vzrůstající platy vrcholových sportovců, ale dbát spíše o hráčské základny.

4.2 Sport jako business

Co se týká sportu jakožto businessu, vidím sport jako každoročně se zvyšující fenomén pro obchodníky. Zatímco ovšem business může bez sportu fungovat, vrcholový sport se již bez sponzorů neobejde. Žádný jiný televizní přenos nepřiláká k televizorům tolik diváků jako zápas důležitého fotbalového či hokejového klubu. Sport se tak stává významným hráčem v oblasti reklamy. Spojení marketingových společností se pro sportovní kluby stává stále důležitější a neplatí to jen pro kluby, ale i pro sportovce samotné. Čím dál častěji můžeme v reklamách vidět významné nejen zahraniční, ale i české sportovce. Objem prostředků, které kluby z těchto zdrojů získávají, jsou nepochybně důležité, ovšem stále více ukazují, že vrcholové kluby fungují jen jako čistý business. Proto je obtížné najít odpovědi, proč je součástí nové koncepce na podporu sportu daňové úlevy sponzorům nebo větší příliv peněz z veřejnoprávní České televize. Proč by klubům měly plynout příjmy z veřejného sektoru, když fungují na principech businessu? Východisko vidím ve zvýšených příjmech vrcholovým klubům právě ze strany obchodníků a soukromých společností.

4.3 Podmínky státních dotací

Investování veřejných financí do sportu určitě smysl má, tyto kroky musejí být ovšem promyšlené a transparentní. Stát by se měl zaměřovat zejména na podporování sportu mládežnického, výstavbu nových sportovišť, ale také osvětu ve sportovní oblasti, protože ta je v České republice zanedbávána. Vrcholový sport by pak měl být produktem celé této podpory.

Stát by měl mít jasně nastavené podmínky, podle kterých by měl finance do sportu alokovat. Nejdůležitějšími otázkami spojenými s financemi směřujícími do vrcholového sportu by měly být:

- Objem financí
- Způsob přerozdělení
- Jakým organizacím
- Jakým sportům

Objem financí je těžké stanovit, protože každý vrcholový klub má jiné zázemí a jiný rozpočet. Proto spíše nežli v konkrétním stanovení sumy, vidím základní východisko v poměru objemu finančních prostředků směřující do klubů na mládežnický sport a na sport vrcholový. Tento

poměr by měl dosahovat maximální výše 3 ku 1 ve prospěch mládežnického hokeje. Na základě finančních podkladů z praktické části bakalářské práce je patrné, že sportovní klub se bez peněz od státu neobejde. Důležité ovšem je, kam jsou tyto prostředky investovány. Příklad mosteckého klubu dle mého názoru ukazuje správný směr. Finance od státu by měly především vrcholovým sportovcům v jejich klubech umožňovat provozovat sportovní činnost. Státní příspěvky mohou být použity například za nákladné pronájmy stadionů, platbu energii, angažování kvalitních trenérů a dalších výdajů vázaných na provozování a zkvalitňování výkonů sportovce. Neměly by být používány na platy sportovců, jejich osobní potřeby, mimořádné akce pořádané sportovními kluby a tak dále. Tyto nadstandardy, které jsou sice důležité, nikoliv však nezbytné pro chod a provozování sportovní činnosti, by měly být financovány prostřednictvím privátní sféry a je v zájmu samotných klubů, jakou aktivitu v získávání prostředků pro motivaci svých sportovců vyvíjejí.

Ve způsobu přerozdělování peněz ve sportu spatřuji velké rezervy. Mým osobním návrhem by bylo transparentnější, jednodušší a méně nákladné alokování peněz ze státní pokladny pouze prostřednictvím MŠMT přímo do jednotlivých klubů. Postup, kdy MŠMT nejprve rozdělí prostředky do jednotlivých sportovních organizací a ty jsou pak dále přerozdělovány, vyvolává minimálně u veřejnosti dojem, že dochází k rozkrádání státního majetku ve prospěch čelních představitelů těchto institucí. Pokud by i nadále měly být finance přerozdělovány přes další subjekt, mělo by těchto subjektů být co nejméně. Systém, kdy existuje několik sportovních organizací, nepřispívá transparentnosti a zvyšují se tím pochopitelně i náklady.

Česká republika není tak velká, aby mohla podporovat každý sport, se státními prostředky by mělo být hospodařeno účelně. Nemyslím si, že cílem MŠMT by měla být snaha pomoci každému sportu. Soustředil bych se proto na sporty, které mají v ČR tradici a velkou základnu jako je například fotbal, hokej nebo atletika. Podpora sportů, které budou vždy jen záležitostí nevelkého počtu sportovců, jakými je například golf, by měla být spíše otázkou podpory ze soukromého sektoru. Samozřejmě to také znamená, že se stát nemůže zavděčit každému sportu a každému sportovci.

4.4 Stavba rychlobruslařského oválu

Nejzářivějším příkladem poslední doby je několikanásobná olympijská vítězka a mistryně světa v rychlobruslení Martina Sáblíková. Jak je možné, že nejlepší česká sportovkyně roku 2011 nemá kde trénovat? Jak je možné, že Český stát se nestará o svou vrcholovou

sportovkyni a nepostaví pro ni rychlobruslařský ovál? Z pohledu laické veřejnosti nepochopitelná věc, z pohledu ekonomického však naprosto racionální. Je sice smutné, že olympijská vítězka, musí trénovat v cizině a v České republice si zatrénuje pouze, pokud je tuhá zima a může kroužit na některé z vodních přehrad. Bohužel si vybrala sport, který u nás nemá tradici a není vůbec jasné, že by si tradici vybudoval. Rychlobruslařský stadion by patrně přitáhl k rychlobruslení část mladých nadšenců. Záruka toho, že v Čechách vyrostě nová Sáblíková a rychlobruslení si u nás získá oblibu a tradici není vůbec jistá. Nejedná se jen o stavbu rychlobruslařského oválu, ale i jeho další provoz. Jak je provozování a pronájem zimního stánku nákladné ukazuje další příklad.

O2 aréna, kde působí hokejová Slavia Praha. Moderní multifunkční hala pražského klubu, ve které odehrál letošní sezónu extraligy. Nicméně náklady byly pro klub natolik vysoké, že musel skupinu play out odehrát na starém zimním stadionu v Edenu. Těžko si pak lze představit, že pár sportovních nadšenců do rychlobruslení by bylo schopno hradit náklady spojené se zimním stadionem, když to nedokáže extraligový klub. Financování stavby rychlobruslařského oválu pro českou závodnici by proto měla být záležitostí především pro soukromé investory, úkolem státu by mělo být sponzory a investory přivést.

4.5 Pořádání vrcholných akcí

Další kontroverzní otázkou, na kterou lze těžko nalézt jednoznačnou odpověď, je zda by stát měl podporovat pořádání vrcholných akcí. Česká republika v historii pořádala mistrovství světa nejrůznějších sportovních odvětví, ne vždy byla tato mistrovská ekonomicky výhodná. Pořádání vrcholné akce je vždy velice nákladné. Je proto nutné rozhodnout jaké sportovní akce a především jaká sportovní odvětví podporovat. Stát by se přitom měl rozhodovat jednak na základě návratnosti finanční investice, ale také tradice a popularity, kterou daný sport v zemi má. Jako příklad špatné realizace vrcholné sportovní akce můžeme brát liberecké mistrovství světa v lyžování v roce 2009.

4.5.1 Mistrovství světa v lyžování 2009

Tato vrcholná akce, která se konala od 18. února do 2. března 2009, byla vůbec největší sportovní akcí, kterou kdy Česká republika pořádala. Celkový rozpočet přesahoval 2 miliardy korun. Ze státního rozpočtu šlo na pořádání mistrovství světa 1,5 miliardy korun, z rozpočtu města Liberec 400 milionů a z rozpočtu Libereckého kraje 165 milionů korun. Pro srovnání pořádání mistrovství světa v ledním hokeji v roce 2004 vyšlo státní kasu na 1,7 miliardy korun [31].

V nákladech na pořádání této akce tedy není až tak významný rozdíl oproti mistrovství světa v hokeji. Velký rozdíl ovšem přichází na straně příjmové. V roce 2004 vydělal hokejový svaz na konání MS v hokeji 100 milionů korun. Naproti tomu lyžařské MS nejen, že nepřineslo žádný zisk, naopak skončilo ve ztrátě více než sto milionů korun. Další otázkou je pak následné využití sportovišť, jejich vybudování stálo stát stamiliony. Hlavní, nově vybudovaný areál ve Vesci se nachází pouhých 400 metrů nad mořem a bývá zde problém s přírodním sněhem [30].

Tab. 2 - Náklady na MS - rozpočet a skutečnost

Náklady podle sekcí v miliónech korun	Plán	Skutečnost	Rozdíl
Provozní náklady organizačního výboru	63,976	63,876	-0,1
Úklidy	1,507	1,55	0,043
Náklady na infrastrukturu ve Vesci	59,937	67,993	8,056
Náklady na infrastrukturu na Ještědu	67,151	76,951	9,8
Náklady na infrastrukturu v Tipsport aréně	22,79	22,42	-0,37
Catering	65	62,232	-2,768
Akreditace	2,097	2,186	0,089
Marketing	46,92	56,65	9,73
Sekce prodej vstupenek	8,57	8,78	0,21
Sport	6,499	6,63	0,131
Dobrovolníci	7,533	7,48	-0,073
Bezpečnost	29,402	34,32	4,918
Doprava	42,319	42,178	-0,141
Ubytování	77,66	77,821	0,161
Medical	4,181	4,29	0,109
Doprovodné programy	29,295	29,82	0,525
Požární ochrana	1,071	1,03	-0,041
Informační technologie	51,7	50,9	-0,8
Média	5,92	6,15	0,23
CELKEM	593,548	623,257	29,709

Zdroj: Ekonomický propad lyžařského MS v Liberci. In: *MS v Liberci* [online]. 2009

Výše uvedená tabulka zachycuje předpokládané náklady spojené s pořádáním mistrovství světa, které se oproti předpokladům zvýšily téměř o 30 milionů korun. Nezachycuje ovšem náklady na výstavbu sportovišť, která byla nejnákladnější. Nejvýraznějšího růstu v nákladech oproti předpokladům představovaly náklady na sportoviště na Ještědu a ve Vesci. Vybavení na Ještědu bylo dražší téměř o deset milionů korun a přišlo celkem na 76,9 milionu korun, ve Vesci potom o osm milionů na konečných 67,9 milionu korun. Plán výnosů z MS byl ve výši

594 korun. Tento plán ovšem dodržen nebyl a organizační tým vedený bývalou olympijskou vítězkou a mistryní světa v lyžování Kateřinou Neumannovou zanechal dluh ve výši 112 milionů korun [32].

Jak jsme v posledních letech mohli vidět megalomanské projekty mistrovství světa, Evropy nebo dokonce olympijských her jsou velice nákladné. Každá z těchto akcí musí být důkladně analyzována a nesmí skončit finanční ztrátou. Tím spíše, v jaké finanční situaci se český sport v současnosti nachází.

Česká ekonomika je natolik malá a výdaje do sportu natolik nízké, že pořádání takto významných a nákladných akcí nemá smysl. Dle mého názoru, v případě, že stát nemá dostatečnou infrastrukturu ani fanouškovský potenciál, není podle mě vhodné investovat do těchto projektů státní peníze. Pokud se podíváme na pořádání mistrovství světa v ledním hokeji, v této době je již situace rozdílná. Avšak pořádání mistrovství světa v ledním hokeji v roce 2004 spojené s výstavbou sportovní arény, která předznamenala pád Sazky, je dalším důkazem, že pořádání významné sportovní akce v České republice přináší příliš vysoké náklady. V současnosti se v České republice již nachází moderní stadiony, multifunkční haly s vhodnou okolní infrastrukturou pro pořádání mistrovství světa. Dále má stát a sportovní svazy s MS v ledním hokeji již bohaté zkušenosti. V neposlední řadě vzhledem k tomu, že je hokej jedním ze dvou nejpopulárnějších sportů v republice, je dopředu jisté, že o zápasy bude zájem.

Daleko vyšší možnost zapojení státu při pořádání vrcholných akcí spatřuji v soutěžích regionálních nebo národních. Podporovat vrcholné světové akce má význam daleko nižší, a aktivně se týká pouze nízkého počtu českých sportovců. Podpora regionálních akcí zapojí daleko více sportovců a podpoří soutěžního ducha nadšenců. Otázka finanční je samozřejmě také na jiné úrovni, místo motivace v řádech milionů korun, sportovcům na regionální úrovni postačí motivace symbolická.

5 Návrhy financování českého sportu

Poslední kapitola bakalářské práce je zaměřena na osobní návrhy financování českého sportu. Vzhledem k problému nedostatku financí, se kterým se český sport potýká, jsem hledal nové finanční zdroje, především na podporu mládežnického sportu.

Poslední vládní novela loterijního zákona mi nepřijde pro sport výhodná. Myslím si, že sportu nepřinese více finančních prostředků, ba naopak. Prvním návrhem je proto úprava této novely. Především se jedná o úpravu odvodů společností realizujících své zisky na základě propojenosti se sportem. Jsou jimi zejména sázkové kanceláře. Sázková kancelář je společnost, vypisující kurzy na sportovní utkání. Závislost těchto společností na sportu je zcela zřejmá, odvody společností jsou v novele řešeny nesprávně.

Dalším návrhem je pak zavedení poplatků ze vstupného na sportovní utkání. Formou příspěvku z každé vstupenky sport získá finanční prostředky, které vrcholové kluby vzhledem k jeho nízké výši nijak neovlivní. Třetím návrhem je zvýšení odvodů televizních společností za vysílací práva na sportovní přenosy. Částka, za kterou jsou přenosy v České republice prodávány, je velice nízká.

5.1 Odvody sázkových kanceláří do sportu

Jak již bylo zmíněno v kapitole o novele loterijního zákona, novela platná od 1. ledna 2012 přinesla změny v systému odvodů společností působící v oblasti hazardu. Společnosti nyní odvádějí daně do státního rozpočtu a do rozpočtů měst a obcí, které pak dále sami určují, kam je přerozdělí. Souhlasím se zvýšením daňových odvodů, co však pokládám za nesmyslné a sport ohrožující, je skutečnost, že obce nemají povinnost alokovat peníze zpět do sportu, a tak sport v již špatné finanční situaci dále chudne. Loterijní reforma měla přispět ke zvýšení finančních prostředků ve sportu, výsledný efekt je ovšem prozatím opačný.

Pokud se jedná o výnosy z automatů nebo číselných loterií, které nemají se sportem nic společného, ponechal bych na obcích, kam peníze přerozdělí. Odvody společností zabývající se kurzovými sázkami na sportovní výsledky by dle mého názoru měly plynout do sportu. Propojenost a vázanost mezi sázkovými kancelářemi a sportem je naprosto zřejmá, sport je pro tyto společnosti nepřímým zdrojem jejich zisků. Pokud by sport neexistoval, nemohly by existovat ani sázkové kanceláře, proto se financování z těchto zdrojů přímo nabízí.

Dalším důvodem, proč by sázkové kanceláře měly sport financovat, je fakt, že dopady loterijní reformy výrazně ovlivňují i marketingové strategie sázkových kanceláří. Sázkové kanceláře vypovídají své smlouvy uzavřené s mnohými kluby v extralize nebo první fotbalové lize, jelikož navýšení odvodů pro ně pochopitelně znamená vyšší zátěž a nutné finanční úspory.

Finanční dopad loterijní reformy na sportovní kluby je pak často dokonce zdvojen. Kluby přichází o příjmy ze sázkových kanceláří jako marketingových sponzorů a ztrácejí také příjmy, které musely loterijní společnosti do sportu odvádět na povinně základě zákona. V současnosti představují příjmy sázkových kanceláří zhruba 8% z celkové částky příjmů z hazardu.

5.1.1 Polský model

Navrhuji proto, aby veškeré odvody sázkových kanceláří směřovaly do sportu. Jako příklad, získat peníze pro sport prostřednictvím sázkových kanceláří ukazuje polský model. V Polsku sázkové kanceláře platí klubům za to, že mohou vypisovat kurzy na jejich zápasy, tak se klubům dostane protihodnota. Problémem v tomto případě je ovšem již tak vysoké zatížení odvodů sázkových kanceláří. Od 1. ledna 2012 musela být proto snížena daň ze zisku mezi vsazenými a vyplacenými penězi [26].

5.2 Poplatky ze vstupného

Poplatek z každé zakoupené vstupenky na sportovní utkání je mým dalším návrhem, jak lze do sportu přinést peníze. Inspirací tomuto návrhu je již zavedený jednokorunový poplatek za vstupenku do českých kin, který je určen na podporu české kinematografie. V letošním roce byl jednokorunový poplatek změněn na jednocentní poplatek ze vstupenky, což přivede do fondu ještě více peněz. V roce 2010 se v České republice utratilo v kinech 1,5 miliardy korun s průměrnou cenou vstupenky 100 korun, do fondu české kinematografie tedy plynulo 10 milionů korun.

Tab. 3 - Návštěvnost fotbalových a hokejových utkání

Sport	Soutěž	Návštěvnost
Fotbal	1.liga	969 888
	2.liga	252 915
Hokej	Základní část	1 796 672
	Play off	867 708
	1.liga	432 380
	Play off	134 814
Celkem		4 454 377

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka zobrazuje návštěvnost dvou nejpopulárnějších a nejnavštěvovanějších sportů v České republice, tedy fotbalu a hokeje. Nejvíce navštěvovanou ligou je extraliga ledního hokeje s milionem osmi sty tisíci diváky. Ze součtu návštěvností domácích zápasů klubů v prvních i druhých ligách v obou sportech vyplývá, že jedna koruna z každé vstupenky by přinesla téměř 4,5 milionu korun, které by mohly být použity například na podporu mládežnického sportu. V tabulce není uvedena návštěvnost národních pohárových či mezinárodních utkání, jež by přinesla další finance.

Tab. 4 - Procentuální výnos ze vstupného

Sport	Soutěž	Návštěvnost	Průměrná cena vstupenky	1% ze vstupného
Fotbal	1.liga	969 888	95	921 394
	2.liga	252 915	50	126 458
Hokej	Základní část	1 796 672	125	2 245 840
	Play off	867 708	200	1 735 416
	1.liga	432 380	60	259 428
	Play off	134 814	110	148 295
Celkem		4 454 377		5 436 831

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud by poplatek ze vstupného nebyl jednokorunový, ale jednoprocenní, tak jako v novém zákoně na podporu kinematografie, celková suma vybraných peněz by byla ještě o jeden milion vyšší [27].

Osobně bych se přikláněl k návrhu jednoprocenního odvodu z každé vstupenky. Důvodem je vyšší celková suma vybraných prostředků, dále pak poměr odvodů klubů z prvních a druhých lig. Pokud se podíváme na výše uvedenou tabulku 3, je patrné, že prvoligové kluby odvádějí více při jednoprocenním poplatku. Vyšší odvody prvoligových klubů jsou dle mého názoru spravedlivější, jelikož využívají hráče jak ze svých mládežnických týmů, tak i z mládežnických týmů nižších lig.

5.3 Odvody komerčních sportovních TV kanálů

Inspiraci pro další možnost, jak získat prostředky pro český sport jsem našel opět ve fondu české kinematografie. Jsou jimi odvody komerčních televizí za vysílání filmů včetně poskytovaných služeb on-line. Podle odhadů celkový výnos dosáhne zhruba 250-300 milionů korun [27].

V současné době sice již tento princip funguje, nicméně částky, za které pořizují sportovní kanály vysílací práva, jsou velice nízké. Například v klubech anglické Premier league tvoří příjmy z vysílacích práv až polovinu rozpočtů klubů, v české Gambrinus lize je tento podíl zanedbatelný. V roce 2010 zakoupila vysílací práva na nejvyšší fotbalovou soutěž společnost KPS Media, která dále poskytuje vysílací práva sportovním kanálům. Pořizovací cena činila 100 milionů korun za jeden ligový ročník. Společnost KPS Media zakoupila práva na čtyři ročníky [29].

Pokud srovnáme zmíněnou sumu s cenou za práva na vysílání německé Bundesligy, působí tato částka až nedůstojně. Kluby první a druhé nejvyšší německé soutěže získají 15,5 miliardy korun za každý z následujících čtyř ročníků. Navýšení o více než 50% je výsledkem konkurenčního boje mezi společnostmi Sky a Telekom. Příklad německého trhu může být inspirací pro ten český [34].

5.3.1 Druhy televizních práv

Existují čtyři druhy sportovních kanálů:

- Veřejnoprávní televize – je financována poplatky, které odvádí každý divák na daních, i když sportovní přenosy nevyžaduje (např. ČT1, ČT2, ČT4)
- Komerční televize – jsou financovány především reklamou (NOVA, Prima)
- Placená televize – společnosti nabízející kompletní nabídky kanálů, které může divák sledovat
- Placené kanály – zahraniční společnosti, umožňující např. jen příjem sportovního kanálu[28]

Důvod, proč by sportovní kanály měly odvádět sportu vyšší sumu peněz, je stejný jako v případě sázkových kanceláří. Stejně jako sázkové kanceláře participují na sportu a nemohly by bez něj provozovat svůj business, tak i sportovní kanály sport potřebují. Důležité je, aby mohlo proběhnout výběrové řízení, jehož cílem bude přilákat nové společnosti a získat pro sport co nejvíce peněz. Jelikož je sport fenoménem, který nikdy nevyumizí, pro televizní společnosti představuje jistotu budoucích příjmů.

6 Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce je posoudit, zda má stát financovat vrcholový sport nebo má podporovat pouze sport masový. Dále pak na příkladu konkrétního klubu ukázat, jak funguje jeho financování a jak se na něm podílí stát. Závěr bakalářské práce obsahuje nové možnosti ve financování sportu v České republice.

V první části bakalářské práce je definován sport, jeho význam pro stát i pro jeho občany. Jsou zde uvedeny důvody, proč je důležité podporovat sportovní činnost jak na vrcholové úrovni, tak na čistě amatérské či mládežnické.

Druhá část je zaměřena na historický vývoj financování sportu v České republice od roku 1989 po současnost. Tato část je rozdělena do dvou kapitol. V první jsou zachyceny největším strukturální změny v organizacích, kterými organizace prošly během vývoje do současné podoby. Druhá kapitola je věnována financování českého sportu. Je zde zachyceno srovnání výdajů na sport v rámci Evropské unie, ze kterého Česká republika vychází jako jedna ze zemí s nejnižšími výdaji do sportovní oblasti. Závěr druhé části bakalářské práce se zabývá novelou loterijního zákona platnou od 1. ledna 2012 a jejím budoucím dopadem na sportovní organizace v zemi.

Ve třetí praktické části je popsáno financování konkrétního hokejového klubu hrajícího první ligu. Je zde uvedena struktura výdajů a příjmů prvního týmu klubu, ve kterých hraje významnou roli finanční podpora města. Dále jde zde zhodnocení finanční stability klubu a systém podpory mládežnických mužstev. Závěr kapitoly je zaměřen na možná rizika, která představuje prodání sportovního klubu do rukou soukromého vlastníka, bez finanční podpory města.

Cílem čtvrté kapitoly je odpovědět na otázku, zda má stát finančně přispívat na podporu vrcholových sportovců v České republice. Je zde uvedeno, jaký má pro stát význam podporování sportovců. Důraz při zodpovězení na otázku finanční podpory je kladen zejména na konkrétní oblast, kam budou finance plynout. Čtvrtá kapitola obsahuje také kritiku pořádání vrcholných světových akcí Českou republikou. Na příkladu rychlobruslařského oválu je nastíněna složitost, kterou rozhodování o poskytnutí finančních dotací vrcholovým sportovcům představuje.

Poslední část bakalářské práce obsahuje tři návrhy nových možností financování českého sportu. Prvním návrhem je změna novely loterijního zákona, zejména pak změna v daňových odvodech ve společnostech profitujících na sportu. Takto získané finanční prostředky by měly

být alokovány do oblasti sportu. Vzorem může být polský model, kde sázkové kanceláře platí klubům za možnost vypisování kurzů na jejich zápasy. Druhý návrh představují vybrané poplatky ze vstupné. Možnost přinést finanční prostředky do sportu tímto způsobem je inspirována českou kinematografií. Navrhovaný poplatek by představoval jednu korunu nebo jedno procento z každé zakoupené vstupenky na sportovní utkání. Posledním návrhem je zvýšení odvodů televizních společností vysílající sportovní přenosy, které jsou v České republice velice nízké.

7 Seznam obrázků a tabulek

Obr. 1 - Grafické vyjádření výdajů státního rozpočtu včetně odvodů loterijních společností do oblasti sportu	14
Obr. 2 - Porovnání veřejných výdajů na sport vůči HDP v zemích EU.....	15
Obr. 3 - Porovnání veřejných výdajů na jednoho obyvatele v rámci EU.....	16
Obr. 4 - Výdaje společnosti Sazka a.s. na sport v letech 2000 až 2009 (v mil. Kč)	18
Obr. 5 - Výše ročních výdajů MŠMT do sportu v letech 2005-2009.....	19
Obr. 6 - Model financování vrcholového sportu v zemích s tržním hospodářstvím	20
Obr. 7 - Struktura příjmů AC Sparta Praha v roce 2004	21
Obr. 8 - Odhad struktury příjmů FK Teplice za rok 2008.....	22
Obr. 9 - Státní finanční prostředky ve sportu – výhledový návrh	24
Obr. 10 - Zdroje financování "A" mužstva	32
Tab. 1 - Srovnání hlavních složek skutečných nákladů za rok 2007 a 2008.....	29
Tab. 2 - Náklady na MS - rozpočet a skutečnost	39
Tab. 3 - Návštěvnost fotbalových a hokejových utkání	43
Tab. 4 - Procentuální výnos ze vstupného.....	43

8 Seznam zkratk

ČASPV	Česká asociace sport pro všechny
ČeSTV	Český svaz tělesné výchovy
ČO ČSTV	Československý svaz tělesné výchovy
ČOV	Český olympijský výbor
ČR	Česká republika
ČSKSTS	Česká a Slovenská konfederace sportovních a tělovýchovných svazů
ČSLH	Český svaz ledního hokeje
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
EU	Evropská Unie
FC	Fotbalový klub
HC	Hokejový klub
HDP	Hrubý domácí produkt
ChL	Liga mistrů ve fotbale
Kč	Korun českých
mil.	milión
mld.	Miliarda
MS	Mistrovství světa
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
SK	Sportovní klub
SZTK	Slovenské sdružení tělesné kultury
tis.	tisíc
TV	Televizní
UEFA	Unie evropských fotbalových asociací

9 Seznam použité literatury a internetové zdroje

- [1] KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ. *BÍLÁ KNIHA O SPORTU* [online]. Brusel, 11.07.2007 [cit. 2012-02-27]. ISBN 978-92-79-06547-7. Dostupné z: http://ec.europa.eu/sport/documents/wp_on_sport_cs.pdf
- [2] MŠMT a ČOV. Analýza financování sportu v České republice verze shrnující. In: *Analýza financování sportu v České republice verze shrnující* [online]. 16. 4. 2009 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/pro-novinare/co-rika-analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice>
- [3] *Zpravodaj ČSTV: SAZKA speciál*[online]. 20.1.2011 [cit. 2012-02-27]. ISSN 1212-1061. Dostupné z: <http://www.cstv.cz/tpzpravodaj/tp2011-specialsazka.pdf>
- [4] Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu
- [5] O společenském významu sportu. In: *O společenském významu sportu* [online]. 2009 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.olympic.cz/cz/cesky-olympijsky-vybor/1291/o-spolecenskem-vyznamu-sportu>
- [6] RAJCHL, Jindřich. Podpora sportu jde i do zdraví. *Hospodářské noviny*. 28. 2. 2011. Dostupné z: <http://hn.ihned.cz/c1-50817660-jindrich-rajchl-podpora-sportu-jde-i-do-zdravi>
- [7] Davos underlines economic value of sport. In: *Davos underlines economic value of sport* [online]. 10.2.2009 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.euractiv.com/sports/davos-underlines-economic-value-sport/article-179279>
- [8] NOVOTNÝ, Jiří. A KOLEKTIV. *Sport v ekonomice*. 1. vyd. Praha: Wolters, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0.
- [9] Návrh řešení další činnosti SAZKA, a.s. In: *Návrh řešení další činnosti SAZKA, a.s.* [online]. Nymburk, 16. dubna 2011 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.cstv.cz/zpravy/vh/11-23vh-navrhresenisazky.pdf>
- [10] MÁDL, Luděk. Olověná koule českého sportu: O2 Aréna a její dluhy, stát pomoc odmítá. In: *Olověná koule českého sportu: O2 Aréna a její dluhy, stát pomoc odmítá* [online]. 16. 4. 2010 [cit. 2012-02-28]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-42599980-stat-sazce-s-dluhy-nepomuze>
- [11] KINDLOVÁ, Ilona a Tereza RÝDLOVÁ. Rozprava k návrhu Zákonu o podpoře sportu. In: *Rozprava k návrhu Zákonu o podpoře sportu* [online]. Praha: Olympia, 2011 [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://www.olympic.cz/public/img/dokumenty/rozprava-zakon_o_sportu_viewfin.pdf
- [12] Ekonomika. In: *Senát upravil zdanění hazardu* [online]. 8. 12. 2011 [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/156187-senat-upravit-zdaneni-hazardu-vymenou-zada-odlozeni-danove-reformy/>
- [13] VOSYKA, PÍŠA, STAROSTA, ŽAMPACHOVÁ, ŠTEMBERKOVÁ, KRUMPHANZLOVÁ, PAVELKA a VRONSKÝ. Dotace. In: *Http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2012* [online]. 2011 [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2012>
- [14] Zásady programů Státní podpory sportu. In: *Zásady programů Státní podpory sportu pro období 2011 až 2014* [online]. 2011 [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/18370_1_1/
- [15] Účetní závěrka a zprávy auditora. In: <http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/getFile?listina.@slCis=500283810&listina.@rozliseni=pdf&listina.@klic=82274dda65eb57342ad6ceb2039f27f1>. Aptus a.s., 2011.

- [16] Historie. In: *Historie* [online]. 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: http://www.hcmost.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=33&Itemid=47
- [17] Ekonomika. In: *Sportu chybí peníze z hazardu. Loterijní firmy šetří kvůli daním* [online]. 11. 3. 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/167815-sportu-chybi-penize-z-hazardu-loterijni-firmy-setri-kvuli-danim/>
- [18] BEREŇ, Michael. Dukla a Plzeň mohou zákazem reklamy cizích sázkovek přijít o sponzory Zdroj: http://sazeni.idnes.cz/dukla-a-plzen-mohou-zakazem-reklamy-cizich-sazkovek-prijit-o-sponzory-1zt-/sazeni.aspx?c=A111107_222358_sazeni_bem. In: *Sázení* [online]. 16.11.2011 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://sazeni.idnes.cz/dukla-a-plzen-mohou-zakazem-reklamy-cizich-sazkovek-prijit-o-sponzory-1zt-/sazeni.aspx?c=A111107_222358_sazeni_bem
- [19] SKRAMLÍK, Pavel. Český sport se sjednocuje k boji o své přežití, největší organizace podepsaly memorandum. In: *Český sport se sjednocuje k boji o své přežití* [online]. Praha, 20.3.2012 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.mediafax.cz/sport/4027152-Cesky-sport-se-sjednocuje-k-boji-o-sve-preziti-nejvetsi-organizace-podepsaly-memorandum>
- [20] Sportovní svazy a Svaz měst a obcí podepsaly memorandum. [online]. 20. 3. 2012 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct4/ostatni/168988-sportovni-svazy-a-svaz-mest-a-obci-podepsaly-memorandum/>
- [21] KOROL, Valerij. Podnikatelský záměr HC Most, s.r.o. na rok 2008. 16.6.2008.
- [22] KOROL, Valerij. Zpráva o stavu a budoucnosti ledního hokeje v Mostě: proč zachovat lední hokej pro město a vyhnout se privatizaci. 2008.
- [23] Historie. In: *Historie klubu* [online]. 2012 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.hcmost.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=33&Itemid=47
- [24] KOROL, Valerij. Podnikatelský záměr HC Most, s.r.o. na rok 2011. 2011.
- [25] Závěrečný účet kapitoly MŠMT za rok 2010. In: *MŠMT* [online]. 2010 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/zaverecny-ucet-kapitoly-msmt-za-rok-2010>
- [26] KASL, David. Je třeba dostat do sportu peníze od sázkových kanceláří?. In: *Výdaje sázkových kanceláří do sportu* [online]. 15.02.2012 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://m.ceskapozice.cz/byznys/podnikani-trhy/je-treba-dostat-do-sportu-penize-od-sazkovych-kancelari>
- [27] ČTK. Český film dostane procento z každé vstupenky do kina. In: *Nový zákon o audiovizuálních dílech* [online]. 29.2.2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/cesky-film-dostane-procento-z-kazde-vstupenky-do-kina-pfc-/filmvideo.aspx?c=A120229_153451_filmvideo_ptk
- [28] Televizní práva. In: *Druhy televizních práv* [online]. 2001 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/elportal/estud/fsps/ps07/mark/pages/04.html>
- [29] Mohl fotbal vysílací práva na ligu zpeněžit líp?. In: *Smlouva na vysílací práva Gambrinus ligy* [online]. 2011 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/mohl-fotbal-vysilaci-prava-na-ligu-zpenezit-lip-ne-rika-sef-dusek-pxl-/fotbal.aspx?c=A110701_121506_fotbal_pes
- [30] Mistrovství v Liberci je největší sportovní akcí v Česku. Vyplatí se?. In: *MS v Liberci* [online]. 2009 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/mistrovstvi-v-liberci-je-nejvetsi-sportovni-akci-v-cesku-vyplati-se-1id-/lyzovani.aspx?c=A090217_093146_lyzovani_ot

- [31] Věřitelé lyžařského mistrovství v Liberci se spojili, v chtějí 37 milionů. In: *MS v Liberci* [online]. 2012 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/veritele-lyzarskeho-mistrovstvi-v-liberci-se-spojili-chteji-37-milionu-13c-domaci.aspx?c=A120126_144136_liberec-zpravy_oks
- [32] Ekonomický propad lyžařského MS v Liberci je zatím 116 miliónů. In: *MS v Liberci* [online]. 2009 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.sport.cz/ostatni/lyzovani/clanek/152251-ekonomicky-propad-lyzarskeho-ms-v-liberci-je-zatim-116-milionu.html>
- [33] NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. Praha. ISV, 2000. ISBN 80-85866-68-4
- [34] Dvě a půl miliardy eur získá německý fotbalový svaz z televizních přenosů. In: *Televizní práva* [online]. 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/fotbal/_zprava/dve-a-pul-miliardy-eur-ziska-nemecky-fotbalovy-svaz-z-televiznich-prenosu--1047339

Abstrakt

KUŘINA, V. *Problematika přístupu státu k financování masového a vrcholového sportu*. Plzeň, Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 52 s., 2012

Klíčová slova: amatérský sport, financování sportu, financování sportovního klubu, nové možnosti financování sportu, společenský význam sportu

Cílem bakalářské práce bylo posoudit, zda by stát měl financovat vrcholový sport nebo pouze sport amatérský. Úvodní část práce obsahuje ukotvení pojmu sport a jeho přínosy pro společnost. Dále historii vývoje sportovních organizací, způsoby financování sportu v České republice za posledních 20 let a srovnání finanční podpory v České republice oproti jiným evropským státům. V další části je popsáno financování sportovního klubu HC Baník Most, je zde uvedeno odkud klub druhé nejvyšší hokejové soutěže čerpá své příjmy a jak se na těchto příjmech podílí veřejný sektor. Praktická část bakalářské práce se zabývá velikostí míry státní podpory vrcholovému sportu a novými možnostmi, jak lze získávat finanční prostředky na podporu sportu. Jsou zde uvedeny přínosy finanční podpory sportu pro stát, ale také negativní pohled na pořádání vrcholných celosvětových sportovních akcí. Závěrečná část bakalářské práce je věnována novým návrhům finanční podpory, konkrétně jsou to příjmy ze sázkových kanceláří, příjmy ze vstupného na sportovní utkání a zvýšené odvody televizních společností na vysílací práva sportovních přenosů.

Abstract

KUŘINA, V. *The issue of professional and mass sport state financial funding*. Bachelor thesis. Plzeň: Faculty of Economics University of West Bohemia, 52 p.,2012

Key words: amateur sport, funding of sport club, meaning of sport, new funding opportunities for sport, sport funding

The aim of this thesis is to assess if the government should only fund amateur level sports, or should it also help to fund professional level sports. The introduction describes the history of sports organizations and their funding over the last 20 years in the Czech Republic, and how sports may be a benefit to society. There is also a comparison between the financial support provided by the Czech Republic, to that provided by other European countries, as per their funding of sports. The following section describes how the second highest ranking hockey club in the Czech Republic, HC Banik Most, is funded, and how the public sector is involved in making contributions to the income of the club. The practical part of the thesis focuses on the magnitude of state support for top level sports. It also considers other possibilities, so that sports in the Czech Republic may be able to access higher levels of funding, than is now possible. Whilst there are positive benefits to be had from the financial support of top level sports, for the state, there are negative aspects to consider, too. The final part of the thesis focuses on the possibility of income that could be derived from betting shops, the income from admissions to particular events, and increased revenue from television broadcasting rights.